

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดขอนแก่น ข้อมูลปรับปรุง ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2568

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 จังหวัดขอนแก่นมีพื้นที่ทั้งหมด 6.8 ล้านไร่

พื้นที่การเกษตร 4,220,947 ไร่ (62.18%) นาข้าว 2,516,874 ไร่ (59.62%) พืชไร่ 1,147,548 ไร่ (27.19%) พืชสวน 234,625 ไร่ (5.56%) พื้นที่ทางการเกษตรอื่นๆ 321,900 ไร่ (7.63%)

พื้นที่นอกการเกษตร 1,341,740 ไร่ (19.77%)

พื้นที่ป่าไม้ 742,018 ไร่ (10.93%)

พื้นที่ชลประทาน 483,552 ไร่ (7.12%)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่น 13 กพ. 68

ข้อมูลด้านที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน ดำเนินการจัดที่ดินแล้ว 65,001 ราย จำนวน 82,720 แปลง 734,995 ไร่ (ไม่รวมจัดนอกเขตและเพิกถอน)

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น

พื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดขอนแก่น ทั้งหมด 57,532.40 ไร่ (เกษตรกรทั้งหมด 5,003 ราย) เปิดกรีด 54,353.89 ไร่ ยังไม่เปิดกรีด 3,178.57 ไร่ (ข้อมูลจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยาง ณ 27 พฤษภาคม 2568) ราคา ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568 น้ำยางสด 62.75 บาท/กิโลกรัม ยางก้อนถ้วย(DRC 100%) 61.50 บาท/กิโลกรัม ยางก้อนถ้วย(DRC 70%) 43.05 บาท/กิโลกรัม ยางแผ่นดิบคุณภาพดี (ความชื้นไม่เกิน 3%) 66.80 บาท/กิโลกรัม และยางแผ่นรมควันชั้น 3 (ไม่อัดก้อน) 69.80 บาท/กิโลกรัม

ที่มา การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568)

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด.....1,003.89.....ล้าน ลบ.ม. (แหล่งเก็บกักน้ำที่พัฒนาแล้ว)

ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

2) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน (ประเมินความต้องการใช้น้ำทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง)

- อุปโภคบริโภค..... ..101.4.....ล้าน ลบ.ม.

- ระบบนิเวศ.....500.0.....ล้าน ลบ.ม.

- เกษตรกรรม.....6,398.72.....ล้าน ลบ.ม.

- ในเขตชลประทาน.....1,067.72.....ล้าน ลบ.ม.

- นอกเขตชลประทาน.....5,331.01.....ล้าน ลบ.ม.

- อุตสาหกรรม.....36.16.....ล้าน ลบ.ม.

แนวโน้มจะต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น 4,102.04 ล้าน ลบ.ม.

ที่มา : รายงานแผนหลักการพัฒนาหลุ่มน้ำ ปี 2561 (เจ้าหน้าที่โครงการชลประทานขอนแก่น)

รายงานสรุปสถานการณ์น้ำประจำวันวันที่ 27 พฤษภาคม 2568 ดังนี้

-> ปริมาณน้ำอ่างฯ ขนาดกลางจำนวน 14 แห่งรวมทั้งหมด 106.022 ล.ลบ.ม. ณ วันที่ 27 พ.ค. 68 ปริมาณน้ำรวม 51.581 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 48.65 % (วันที่ 27 พ.ค. 67 ปริมาณน้ำรวม 55.587 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 52.43%)

-> อ่างฯ ขนาดใหญ่ มีจำนวน 1 แห่ง (ความจุ 2,431.30 ล้าน ลบ.ม.) วันที่ 27 พ.ค. 68 ปริมาณน้ำ 741.02 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 30.48 % ไหลลง 8.21 ล้าน ลบ.ม. ระบาย 7.06 ล้าน ลบ.ม. (วันที่ 27 พ.ค. 67 ปริมาณน้ำ 825.34 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 33.95 %)

-> สภาพน้ำท่าในแม่น้ำชีตอนบน วันที่ 27 พ.ค. 68 เชื่อนระบายน้ำชนบท (ความจุ 16.000 ล้าน ลบ.ม.) ปริมาณน้ำ 13.810 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 86.31% , สถานีศูนย์อุทก ฯ สถานีศูนย์อุทก ฯ E.23 เพิ่มขึ้นจากเมื่อวาน 0.70 ม. ระดับน้ำต่ำกว่าตลิ่ง 4.57 ม. , E.9 ลดลงจากเมื่อวาน 0.48 ม. ระดับน้ำต่ำกว่าตลิ่ง 7.35 ม.

ที่มา: เจ้าหน้าที่โครงการชลประทานขอนแก่น วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

3) ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแผนตั้งหน่วยตัดแปรสภาพอากาศจังหวัดอุดรธานี สนามบินกองบิน 23 อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยมีเครื่องบินกรมฝนหลวงการบินเกษตรขนาดกลาง จำนวน 2 ลำ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 เป็นต้นไป เพื่อปฏิบัติการตัดแปรสภาพอากาศ บรรเทาปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) เกินเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งจังหวัดขอนแก่น ส่วนความต้องการน้ำปัจจุบัน ยังไม่มีผู้ขอรับบริการฝนหลวงในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ที่มา: ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูล ณ วันที่ 11 กพ. 68

5) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม..... 1,079,687.....ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม... 1,405,512...ไร่ ประกอบด้วย(ชนิด).....ไร่

(ชนิด).....ไร่ ทรัพยากรดินและความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) (สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น) ทรัพยากรดินของจังหวัดขอนแก่นจะเป็นดินที่เป็นปัญหา ประกอบด้วย ปัญหาดินทราย ดินกรด ดินเค็ม ดินตื้น รายละเอียดดังตาราง สภาพปัญหาทรัพยากรดินจังหวัดขอนแก่น

ตาราง แสดงสภาพปัญหาทรัพยากรดินจังหวัดขอนแก่น

สัญลักษณ์แผนที่ (กลุ่มชุดดิน)	คำอธิบาย	เนื้อที่ (ไร่)
20	ดินเค็มบก	341,419
52	ดินตื้นในพื้นที่ตอนถึงขั้นมาร์ลหรือก้อนปูน	15,231
48	ดินตื้นในพื้นที่ตอนถึงขั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหิน	37,783
47	ดินตื้นในพื้นที่ตอนถึงขั้นหินพื้น	13,482
25	ดินตื้นในพื้นที่ลุ่มมีการระบายน้ำแล้ว	28,000
41,44	ดินทรายจัดในพื้นที่ตอน	1,190,199
24	ดินทรายจัดในพื้นที่ลุ่ม	73,367
35,37,40,41,56	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ตอนที่เป็นกรด	2,608,958
36	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ตอนที่ไม่เป็นกรด	214,858
17,22	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ลุ่มที่เป็นกรด	401,259
15,18,7	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ลุ่มที่ไม่เป็นกรด	328,180
47C/RL,48C/RC	ดินที่มีหินโผล่	1,633
รวมทั้งหมด		5,254,369

เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดขอนแก่น

ความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจ 4 ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และ ยางพารา ดังนี้

เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว มีพื้นที่ความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 161,386.31 ไร่ หรือร้อยละ 6.78 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 560,451.77 ไร่ หรือร้อยละ 23.54 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 1,357,467 ไร่ หรือร้อยละ 57.03 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 300,730.11 ไร่ หรือร้อยละ 12.64 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น

เป็นพื้นที่สำหรับปลูกมันสำปะหลัง มีพื้นที่ความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 6,428.32 ไร่ หรือร้อยละ 1.31 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 433,887.92 ไร่ หรือร้อยละ 88.72 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 28,622.93 ไร่ หรือร้อยละ 5.85 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 20,093.55 ไร่ หรือร้อยละ 4.11 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดขอนแก่น

เป็นพื้นที่สำหรับปลูกยางพารา มีความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 129 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 58,710 ไร่ หรือร้อยละ 76.20 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 17,808 ไร่ หรือร้อยละ 23.11 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 391 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น

และเป็นพื้นที่สำหรับปลูกอ้อย มีความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 1,643.77 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 866,603.96 ไร่ หรือร้อยละ 81.75 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น ความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 191,620.53 ไร่ หรือร้อยละ 18.08 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 212.95 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น

ตารางแสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดขอนแก่น

ระดับความเหมาะสม	ข้าว (ไร่)	ร้อยละ	มันสำปะหลัง (ไร่)	ร้อยละ	อ้อย (ไร่)	ร้อยละ	ยางพารา (ไร่)	ร้อยละ
S1	161,386.31	6.78	6,428.32	1.31	1,643.77	0.16	129	0.16
S2	560,451.77	23.54	433,887.92	88.72	866,603.96	81.75	58,710	76.21
S3	1,357,467	57.03	28,622.93	5.85	191,620.53	18.08	17,808	23.11
N	300,730.11	12.64	20,093.55	4.11	212.95	0.02	391	0.51
รวมเนื้อที่	2,380,035	100	489,033	100	1,060,081	100	77,038	100

ที่มา : Agri-Map Online ,กรมพัฒนาที่ดิน (2564/65)

1.3 ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดขอนแก่น ปี 2565 มีมูลค่า 216,367 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.3 ของ GDP ประเทศ ลำดับที่ 33 ของประเทศ ลำดับที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร 21,743 ล้านบาท คิดเป็น 10.22% นอกภาคการเกษตร 194,624 ล้านบาท คิดเป็น 89.78% รายได้ต่อหัวประชากร 126,636 บาท/คน/ปี หนี้สินครัวเรือน ปี 2565 มูลค่า 141,217 ล้านบาท คิดเป็น 66.29% ของ GDP จังหวัดขอนแก่น

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

รายการ	ข้าวนาปี			ข้าวนาปรัง		
	ปีเพาะปลูก 65/66	ปีเพาะปลูก 66/67	%Δ (+/-)	ปี 2566	ปี 2567	%Δ (+/-)
เนื้อที่ปลูก (ไร่)	2,402,112	2,361,046	-1.71	147,208	143,079	-2.80
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	2,094,724	2,270,919	8.41	146,871	142,755	-2.80
ผลผลิต (ตัน)	713,589	766,084	7.36	83,618	79,786	-4.58
ผลผลิต/ไร่	341	337	-1.17	569	559	-1.76

รายการ	ยางพารา			ปาล์มน้ำมัน		
	ปี 2565	ปี 2566	%Δ (+/-)	ปี 2565	ปี 2566	%Δ (+/-)
เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	84,900	83,977	-1.09	1,893	2,049	8.24
เนื้อที่ให้ผลผลิต (ไร่)	80,315	81,319	1.25	1,848	1,848	0.00
ผลผลิต (ตัน)	15,131	15,155	0.16	2,520	2,500	-0.79
ผลผลิต/ไร่ (เนื้อที่ให้ผลผลิต) (กก.)	188	186	-1.09	1,364	1,353	-0.81

รายการ	มันสำปะหลังโรงงาน			อ้อยโรงงาน		
	ปี 2566	ปี 2567	%Δ (+/-)	ปี 2566	ปี 2567	%Δ (+/-)
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	215,637	227,165	5.35	554,221	597,740	7.85
ผลผลิต (ตัน)	697,247	710,032	1.83	5,957,877	5,371,186	-9.85
ผลผลิต/ไร่ (กก.)	3,233	3,126	-3.31	10,750	10,930	1.67

รายการ	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น 1		
	ปี 2565/66	ปี 2566/67	%Δ (+/-)
เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	6,260	4,362	-30.32
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	6,100	4,362	-28.49
ผลผลิต (ตัน)	4,269	3,312	-22.42
ผลผลิต/ไร่ (กก.)	682	759	11.29

ต้นทุนการผลิต ปีเพาะปลูก 2566/2567 จังหวัดขอนแก่น

รายการ	ต้นทุนแปรผัน	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนรวม	ต้นทุน/กก
ข้าวนาปี ปี 66/67	3,573.47	1,285.63	4,859.10	14.42
ข้าวนาปรัง ปี 67	4,051.13	1,033.39	5,084.52	9.16
มันสำปะหลังโรงงาน ปี 67	5,247.11	1,106.82	6,353.93	2.04
อ้อยโรงงาน ปี 63/64	7,480.73	2,497.77	9,978.50	1.21

ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา จังหวัดขอนแก่น

รายการ	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)		
	ปี 2566	ปี 2567	%Δ (+/-)
ข้าวหอมมะลินาปี	13.43	14.82	10.35
ข้าวเหนียนาปี	11.88	12.88	8.42
ข้าวนาปรัง	8.42	8.42	0.00
มันสำปะหลังโรงงาน	3.30	2.82	-14.55
อ้อยโรงงาน (บาท/ตัน)	1,363.00	1,633.00	19.81
ยางพารา (ยางก้อน)	22.29	30.99	39.03

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 ขอนแก่น

- หม่อนไหม ปี 2566 มีพื้นที่ปลูกหม่อน 4,460 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 4,460 ไร่ ผลผลิตเส้นไหม 50 ตัน เฉลี่ย 11.2 กิโลกรัม/ไร่/ปี

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 29 กันยายน 2566

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

โคเนื้อ 265,293 ตัว	กระบือ 40,579 ตัว	โคนม 26,873 ตัว	สุกร 122,839 ตัว
ไก่ 5,913,401 ตัว	เป็ด 531,131 ตัว	แพะ 18,871 ตัว	แกะ 169 ตัว

(ที่มา : สนง.ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น)

ปลานิล (สินค้าประมง) เกษตรกรเชิงพาณิชย์ในบ่อดิน 67 ราย พื้นที่เลี้ยง 675 ไร่ ผลผลิตรวม 810 ตัน/ปี ราคาขายเฉลี่ย 50 บาท/กิโลกรัม ต้นทุนเฉลี่ย 38 บาท/กิโลกรัม เกษตรกรเชิงพาณิชย์ในกระชัง 242 ราย 5,372 กระชัง พื้นที่ 128,873 ตร.ม. (80.54 ไร่) ผลผลิตรวม 16,116 ตัน/ปี ราคาขายเฉลี่ย 60 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนเฉลี่ย 50 บาท/กิโลกรัม การเลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์จะมีรูปแบบการเลี้ยงทั้งในบ่อดิน และเลี้ยงในกระชัง การเลี้ยงในบ่อดินเชิงพาณิชย์อยู่ในพื้นที่ (กลุ่มแปลงใหญ่ ปี 2560) ตลาดการจำหน่ายอยู่ในอำเภอบ้านไผ่ และอำเภอใกล้เคียง ได้แก่ อำเภอชนบท และอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น นอกจากนี้ยังมีกลุ่มเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน ตำบลบัวใหญ่ อำเภอน้ำพอง (กลุ่มนายทองนาค สีเคนา) ตลาดจำหน่ายอยู่ในพื้นที่อำเภอน้ำพอง อำเภอเมืองขอนแก่น และอำเภอกระนวน โดยมีพ่อค้าปลามาจับที่ปากบ่อโดยตรง ส่วนรูปแบบการเลี้ยงปลานิลในกระชังจะพบในอ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ ลำน้ำชี และในลำน้ำพอง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตปลานิลที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่น รูปแบบการจำหน่ายจะมีเกษตรกรรายใหญ่ที่มีเงินทุน มีรถลำเลียงปลาของตนเอง โดยจะส่งเป็นปลามีชีวิตจำหน่ายไปยังอำเภอต่างๆ ของจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่อุดรธานี ชัยภูมิ มหาสารคาม เป็นต้น

ปลาดุก (สินค้าประมง) ข้อมูลพื้นฐาน เกษตรกรเชิงพาณิชย์ 95 ราย พื้นที่เลี้ยง 611.49 ไร่ ผลผลิตรวม 1,287.50 ตัน/ปี ราคาขายเฉลี่ย 52 บาท/กิโลกรัม ต้นทุนเฉลี่ย 43 บาท/กิโลกรัม แหล่งผลิตใหญ่อยู่ที่อำเภอยางตลาด จังหวัดขอนแก่น (เป็นกลุ่มแปลงปลาดุกแปลงใหญ่ปี 2562) ซึ่งมีผลผลิตปลาดุกกว่า 1,000 ตัน /ปี สมาชิกบางส่วนเป็นลูกข่ายบริษัทจำหน่ายอาหารสัตว์รายใหญ่ บางส่วนเลี้ยงอิสระ แต่มีการทำตลาดกับพ่อค้าปลารายย่อยและมีเครือข่ายสมาชิกในสายการผลิตกับเกษตรกรอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีตลาดจำหน่ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนได้แก่ ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย และเลย

จังหวัด	ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญระดับจังหวัดประเด็น การเกษตรตามแผนย่อย			ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด		
	ชนิดสินค้า เกษตร	ชนิด สินค้า	ปริมาณผลผลิต รวม (ตัน/ปี)	ชนิดสินค้า เกษตร	ชนิดสินค้า	ปริมาณผลผลิตรวม (ตัน/ปี)
ขอนแก่น	ประมง	ปลานิล	16,677	ประมง	ปลาน้ำจืดจากการเลี้ยง	17,964.5
		ปลาดุก	1,287.5		ปลาน้ำจืดจากการจับแหล่งน้ำธรรมชาติ	3,868.13

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดขอนแก่น 21 มีนาคม 2568

สุกรระบบหลุม (หมูหลุม) มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สุกร) ตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น ปัจจุบันมีสุกรมีชีวิตหมุนเวียนเดือนละ 40 ตัว

อนึ่ง การเลี้ยงสุกรระบบหลุม เป็นการสร้างเศรษฐกิจตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพราะมีการใช้ชีวภัณฑ์ในการดูแลดอกและสุขภาพสัตว์ มีการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น แกลบ และใบไม้ มารองพื้นคอกทำให้ได้ปุ๋ยคอกมูลหมูหลุมไปใช้ในแปลงเกษตรของเกษตรกรและจำหน่ายได้ อีกทั้ง การเลี้ยงระบบหลุมทำให้ใช้น้ำน้อย ไม่มีการปล่อยน้ำเสียออกนอกกระบะเลี้ยง เป็นการสร้างเศรษฐกิจสีเขียว ไม่มีมลภาวะทางกลิ่น เป็นมิตรกับชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ที่มา สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น

1.6 สินค้าสำคัญของจังหวัด

1) สินค้าเด่น ได้แก่

1) ผ้าไหมมัดหมี่ชนบท เป็นผ้าไหมมัดหมี่ที่ผลิตในอำเภอชนบท จ.ขอนแก่น เป็นผ้าไหมที่สร้างลวดลายและสีสันทันด้วยการค้นคว้าและมัดย้อมอย่างประณีตตามกรรมวิธีที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา โดยเส้นไหมพุ่ง ได้มาจากไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้านหรือพันธุ์ไทยปรับปรุงที่ผลิตในจังหวัดขอนแก่น เอกลักษณ์ของผ้าไหมมัดหมี่ชนบท เป็นผ้าไหมมัดหมี่ที่สร้างลวดลายและสีสันทันโดยการมัดและย้อมเส้นไหมที่แบ่งเป็นปอยเล็กๆ เนื้อผ้าแน่นนุ่ม เป็นมันวาว มีปุ่มปมลวดลายละเอียดชัดเจน มีการกำหนดขนาดของผ้าและขั้นตอนในการทอที่มีระเบียบวิธี มีทั้งผ้าหน้านาง ผ้าชุด ผ้าถุง หรือผ้าซิ่น ผ้าสไบ ผ้าพันคอ และผ้าคลุมไหล่

(ที่มา: รายงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดขอนแก่น)

2) สินค้า GI เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน เป็นเส้นไหมดิบ ผ่านการสาวไหมด้วยมือที่ได้จากตัวไหมพันธุ์พื้นบ้าน คุณภาพเส้นไหมที่ได้มีเอกลักษณ์โดดเด่น คือ มีสีเหลืองดุกทอง มีความมัน เลื่อม นุ่มนวล เหนียว และขนาดของเส้น มีความสม่ำเสมอ และผลิตในเขตภาคอีสานทั้ง 20 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี และบึงกาฬ ส่วนจังหวัดขอนแก่นนั้น มีกลุ่มผู้ผลิตเส้นไหม ที่ได้รับการรับรองเส้นไหม GI ไทยพื้นบ้านอีสาน แล้ว 3 หมู่บ้าน คือ บ้านสวนสวรรค์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอสีชมพู, บ้านปอแดง ตำบลคึมชาด อำเภอหนองสองห้อง, บ้านหนองไผ่น้อย หมู่ 4 ตำบลดอนตู อำเภอหนองห้อง โดยในเดือนเมษายน 2568 มียอดจำหน่ายเส้นไหมออกสู่ตลาด 2 กิโลกรัม เป็นเงิน 4,600 บาท (เดือนตุลาคม – เมษายน 2568 มียอดจำหน่าย รวม 98 กิโลกรัม รวม 225,400 บาท) ซึ่งราคาเส้นไหมน้อยโดยทั่วไปจะอยู่ที่ราคาประมาณ 1,500-1,800 บาท /กิโลกรัม

(ที่มา: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 29 เมษายน 2568)

1.7 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

- 1) น้ำมันออยล์สปา น้ำมันนวดสูตรไหล น้ำมันเหลืองสูตรไหล (สมุนไพรธนูวิน) แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ เลขที่ 208/22 หมู่ 8 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- 2) โคมไฟประดับผ้าไทย เลขที่ 529/232 หมู่ 22 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- 3) ผ้าไหมมัดหมี่ย้อมสีธรรมชาติ เลขที่ 86 หมู่ 7 ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
- 4) ไก่ย่าง,ส้มตำ เลขที่ 177 หมู่ 10 ตำบลคำม่วง อำเภอเขาสมอทอง จังหวัดขอนแก่น
- 5) ผ้าไหมอีรี่ เลขที่ 36 หมู่ 9 ตำบลโพธิ์เหล็ก อำเภอเมืองจตุรัส จังหวัดขอนแก่น
- 6) ข้าวแต่นพื้นบ้าน เลขที่ 61 หมู่ 7 ตำบลคอนนิม อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น
- 7) ขี้ผึ้ง, พิมเสน, น้ำมันไหล เลขที่ 124 หมู่ 11 ตำบลคำม่วง อำเภอเขาสมอทอง จังหวัดขอนแก่น
- 8) ชาใบหม่อน เลขที่ 286 หมู่ 7 ตำบลบ้านไต้ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
- 9) กระติบข้าวไม้ไผ่ หมู่ 13 ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
- 10) ผ้าไหมแต้มหมี่ เลขที่ 46 หมู่ 2 ตำบลปอแดง อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ กษ.

(ข้อ 1.8 สรุปโดยย่อไม่เกิน 10 บรรทัด ไม่ใส่ตาราง)

1.9 สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร

1) จำนวนสหกรณ์ทั้งหมดในจังหวัด 180 สหกรณ์ มีสมาชิกสหกรณ์.....300,009.... ราย
สถานะ

ดำเนินงาน 127 แห่ง หยุดดำเนินงาน 1 แห่ง

เลิก(ชำระบัญชี) 53 แห่ง ตั้งใหม่ 3 แห่ง

จำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด.....94.....กลุ่ม มีสมาชิกกลุ่มเกษตรกร.....8,462 ราย

ดำเนินงาน	73 แห่ง	หยุดดำเนินงาน	- แห่ง
เลิก(ชำระบัญชี)	21 แห่ง		
- ตั้งใหม่	- แห่ง	- กลุ่มเกษตรกรทำนา	43 กลุ่ม
- กลุ่มเกษตรกรทำไร่	6 กลุ่ม	- กลุ่มเกษตรกรทำสวน	17 กลุ่ม
- กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	24 กลุ่ม	- กลุ่มอื่น ๆ	4 กลุ่ม

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดขอนแก่น

32 ราย/แปลง/ไร่ พื้นที่รวม 53.9930 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/ไร่	จำนวนไร่
1) พืช ได้รับการรับรอง (แปลง) (กก.)	28	53.9930
2) พืช ได้รับการรับรองโรงแปรรูป (โรง) (กก.)	4	-
3) ข้าว (T3) (กข.)	2,587	15,371
4) ข้าว (T3+) (กข.)	500	4,709
รวมทั้งสิ้น		

หมายเหตุ : ข้อ 1, 2 ที่มา สวพ.3 ข้อมูล ณ วันที่ 27 พ.ค 68/ ข้อ 3, 4 ที่มา ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวขอนแก่น

การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ ด้านพืช ตามมาตรฐาน มกษ. 9000 -2564 เกษตรกร 20 ราย/แปลง/ฟาร์ม
พื้นที่รวม 5.6384 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/ไร่	จำนวนไร่
1) พืช ได้รับการรับรองระยะปรับเปลี่ยน (แปลง) (กก.)	20	5.6384
2) ข้าว (T2) (กข.)	-	-
3) ข้าว (T1) (กข.)	-	-
4) ประมง	7	2.5
รวมทั้งสิ้น		

หมายเหตุ : ข้อ 1, 2 ที่มา สวพ.3 ข้อมูล ณ วันที่ 27 พ.ค 68 / ข้อ 2,3 ที่มาศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวขอนแก่น / ข้อ 4 ที่มา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดขอนแก่น

2.2 การรับรอง GAP ด้านพืช ตามมาตรฐาน มกษ. 9001-2564 เกษตรกร 1,385 ราย/แปลง/ฟาร์ม
พื้นที่รวม 3,417.22 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวน (ราย/แปลง/ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)
1) พืช (กก.)	1,385	3,417.22
2) ข้าว (กข.)	-	-
3) ประมง (ปม.)	192	1,233.08
4) ปศุสัตว์	1,170	-
รวม		

(ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568) หมายเหตุ :ข้อ 1 ที่มา สวพ.3 ข้อมูล ณ วันที่ 27 มีนาคม 2568 ข้อ 4) ที่มา สนง.ปศุสัตว์ขอนแก่น

1. มาตรการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ผลการดำเนินงานปี 2568

1.1 สร้างการรับรู้ทางช่องทางต่างๆ ดังนี้

1.1.1 สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ เกษตรกร สารวัตร เกษตรอาสา บุคคลทั่วไป และหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ ในการเลือกซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย มาตรการจำกัดการใช้ 3 สาร

1.1.2 สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดความรู้ การตรวจสอบทะเบียนปัจจัยการผลิตผ่าน Application DOA Agri Factor ให้แก่ผู้ประกอบการ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สารวัตร เกษตรอาสา (448 ราย) บุคคลทั่วไป และหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่

1.1.3 จัดฝึกอบรม สารวัตร เกษตรอาสา ปี 2568 จำนวน 30 ราย วันที่ 7 พฤษภาคม 2568 ณ ที่ทำการปกครองอำเภอเปือยน้อย อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 ราย

1.1.4 จัดตั้งศูนย์เรียนรู้และพัฒนาเครือข่ายสารวัตร เกษตรอาสา (ศูนย์เรียนรู้ พ.ร.บ.) ณ ศพก.ชนบท อ.ชนบท จ.ขอนแก่น มีผู้เข้าร่วมเปิดศูนย์และอบรมหลักสูตรสารวัตร เกษตรอาสา จำนวน 30 ราย

1.1.5 จัดฝึกอบรมผู้ใช้สารเคมีผ่านระบบออนไลน์ เกษตรกรหรือผู้สนใจสามารถสมัครเข้ารับการอบรมได้ทางเว็บไซต์กรมวิชาการเกษตร หรือ <https://www.doa.go.th/th/?p=38782>

1.1.6 การขอรับ/ขอต่อใบอนุญาตขายปุ๋ย ขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม และครอบครองซึ่งวัตถุอันตราย ระบบ DOA-NSW (<https://nsw.doa.go.th/public/>) หรือติดต่อสอบถามได้ที่ สวพ.3 โทร. 043-203510

1.1.7 ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนการกระทำผิดการร่ายปุ๋ยแบบรถร่ายตามหมู่บ้าน แจ้งประชาสัมพันธ์ไปยัง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ตามหนังสือ กษ 0919/ว3703 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ช่วยประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนการกระทำผิดการร่ายปุ๋ยแบบรถร่ายตามหมู่บ้าน ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2567 หากพบเห็นการร่ายปุ๋ยแจ้งเบาะแส โทร 095-6604212 กลุ่มควบคุมตามพระราชบัญญัติ สวพ.3

1.1.8 ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติที่กรมวิชาการเกษตร รับผิดชอบ และการเลือกซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตรให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานในการประชุมประจำเดือนของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 6 อำเภอ

1.1.9 ตรวจร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตฯ เพื่อเฝ้าระวังการขายสารเคมี Basic Yellow 2 (BY2) ไม่พบการขายในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

1.1.10 ตรวจสอบใบอนุญาตตั้งโรงทำยาง และสต็อกยางพารา สหกรณ์นิคมดงมูลสอง จำกัด ปริมาณยางคงเหลือ 0 กิโลกรัม แจ้งให้ผู้ประกอบการทำบัญชีซื้อขาย ปริมาณยางคงเหลือของทุกๆเดือน และต้องแจ้งรายงานบัญชีการค้าตามแบบฟอร์มยาง 5,6 และ 7 ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป

1.2 ดำเนินการกำกับดูแล ตรวจสอบ สต็อก 3 สาร และร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

1.2.1 ร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทั้งหมด 986 ร้าน

1.2.2 แจ้งความประสงค์จำหน่ายวัตถุอันตรายที่จำกัดการใช้ไกลโฟเซต จำนวน 186 ร้าน

1.2.3 ปริมาณพาราควอตทั้งหมดจำนวน 0 ลิตร

1.2.4 ปริมาณไกลโฟเซตทั้งหมด จำนวน 2,540 ลิตร

1.2.5 ปริมาณคลอร์ไพริฟอสทั้งหมด จำนวน 0 ลิตร

1.2.6 ร้าน Q-Shop จำนวน 32 ร้าน

2. แนวทางการปฏิบัติหลังประกาศยกเลิกวัตถุดิบชนิดที่ 3 พาราควอต และ คลอร์ไพริฟอส

แนวทางปฏิบัติเมื่อประกาศ พาราควอต และ คลอร์ไพริฟอส เป็นวัตถุดิบชนิดที่ 4 มีผลบังคับใช้ วันที่ 1 มิถุนายน 2563

2.1 ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร และบุคคลทั่วไปที่มีพาราควอตและคลอร์ไพริฟอสไว้ในครอบครองทราบ และส่งคืนแก่ร้านค้าภายใน 90 วัน

2.2 ร้านค้าส่งคืนผู้ผลิต/ผู้นำเข้า และแจ้งปริมาณต่อเจ้าหน้าที่ ภายใน 120 วัน

2.3 ผู้ผลิต/ผู้นำเข้า แจ้งปริมาณต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สศว. ภายใน 270 วัน เพื่อกำหนดวัน วิธีการ สถานที่ทำลาย

ข้อมูล ณ วันที่ 29 เมษายน 2568 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 กรมวิชาการเกษตร

ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 กรมวิชาการเกษตร

สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านการเกษตร

การเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ สร้างการรับรู้ มาตรการเฝ้าระวังและการป้องกันกำจัด โรคใบด่างมันสำปะหลัง และหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด fall armyworm (FAW) โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ สำรวจและติดตามการระบาดของศัตรูพืชในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรโครงการพระราชดำริ/โครงการพิเศษอื่นๆ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โครงการพัฒนาการเกษตรสองฝั่งแม่น้ำชีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดขอนแก่น
วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร สร้างความมั่นคงทางอาชีพ และการตลาดแบบรวมกลุ่ม
2. เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตของชุมชนเกษตรกรในพื้นที่
3. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมบริเวณสองฝั่งแม่น้ำชี

แผนการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเกษตรสองฝั่งแม่น้ำชี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดขอนแก่น ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 จัดทำแปลงเรียนรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืช การปลูกพืชผสมผสาน ในพื้นที่เกษตรกร จำนวน 1 ราย พื้นที่ 2 ไร่ ณ บ้านหนองหัวช้าง ตำบลหนองแปน อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

กิจกรรมที่ 2 จัดทำแปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงหลังนา (ฤดูแล้ง) เกษตรกรขยายผลโครงการฯ ในพื้นที่เกษตรกร (รายใหม่) จำนวน 14 ราย พื้นที่ 14 ไร่ ณ บ้านดอนพันชาติหมู่ 3 บ้านหนองบัวหมู่ 4 และบ้านโนนสำนักหมู่ 5 ตำบลหนองแปน อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

ผลการดำเนินงาน

1. แปลงเรียนรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืช การปลูกพืชผสมผสาน เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากปี 2566 - 2568 กิจกรรมการปลูกพืชผสมผสาน ได้แก่

- พืชผัก เช่น พริก มะเขือเปราะ ถั่วฝักยาว และพืชผักตามฤดูกาล
- ไม้ผลผสมผสาน เช่น มะนาวพันธุ์แป้นพิจิตร ลิ้นจี่พันธุ์นครพนม1 มะละกอ มะม่วง มะพร้าว

น้ำหอม ฝรั่ง น้อยหน้า

- พืชหลังนาใช้น้ำน้อย เช่น ถั่วลิสง

1.1 เทคโนโลยีที่นำไปขยายผลได้แก่

- พืชพันธุ์ดี ของกรมวิชาการเกษตร เช่น ถั่วลิสงพันธุ์ กวก.ขอนแก่น 5 กวก.ขอนแก่น 6 กวก.

ขอนแก่น 9

- การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมถั่วลิสง
- การใช้ปุ๋ยชีวภาพແຮງແດງ
- การผลิตปุ๋ยหมักเติมอากาศ

2. แปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชหลังนาใช้น้ำน้อยในพื้นที่เกษตรกรขยายผล (รายใหม่) โครงการฯ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

2.1 จัดเวทีชี้แจงความเป็นมา/พระราชดำริ/วัตถุประสงค์ของโครงการ

- คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 14 รายๆละ 1 ไร่ (14 ราย/14 ไร่)
- ดำเนินการแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม มีการประชุมร่วมกันเพื่อรับฟังความคิดเห็น และความต้องการจากเกษตรกร ทั้งชนิดพืชและเทคโนโลยี เกษตรกรมีความต้องการปลูกถั่วลิสงหลังนา โดยหน่วยงานสนับสนุน

ปัจจัยการผลิตบางส่วน

2.2 จัดทำแผนการปฏิบัติงานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม เพื่อวางแผนการดำเนินงานตามขั้นตอน

เทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงหลังนา (ฤดูแล้ง) โดยมีการเตรียมดินเพื่อปลูกถั่วลิสงตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายน 2567 เป็นต้นไป

ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์โครงการ

เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ ๕ ด้าน	ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
๑. ด้านการศึกษา ทดสอบ สาธิต และแหล่งเรียนรู้ การจัดทำแปลงเรียนรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรด้านพืช ในพื้นที่เกษตรกร จำนวน ๑ รายพื้นที่ ๒ ไร่ เริ่มดำเนินการปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ กิจกรรมการปลูกพืชแบบผสมผสานได้นำเอาเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรไปขยายผล ได้แก่ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ปุ๋ยชีวภาพແຮງແດງพันธุ์กรมวิชาการเกษตร และเทคโนโลยีการผลิตพืชหลังนาใช้น้ำน้อย (การปลูกถั่วลิสงหลังนา)	พื้นที่ตำบลท่าศาลา และตำบลหนองแปน อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น มักเกิดปัญหาน้ำท่วมพื้นที่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำชีในฤดูน้ำหลากล้นตลิ่งและประสบความแห้งแล้งในฤดูแล้ง ทำให้ขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่ละทิ้งถิ่นฐานออกไปทำงานรับจ้างนอกภาคการเกษตรมากขึ้น สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ ขอนแก่น (สวพ. ๓) ได้ไปสำรวจ วิเคราะห์พื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมมาซ้ำ เมื่อเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ชดเชยรายได้ จากการทำข้าวนาปี ซึ่งประสบปัญหาน้ำท่วมอยู่เนืองๆ - ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงหลังนา พื้นที่ ๑ ไร่ โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วนในการปลูกถั่วลิสงหลังนา ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง กวก.ไทนาน ๙ จำนวน ๒๕ กิโลกรัม ผัก ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมถั่วลิสง จำนวน ๒๐๐ กรัม ปูนขาวจำนวน ๑๐๐ กิโลกรัม ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ จำนวน ๒๕ กิโลกรัม ยิปซัม จำนวน ๕๐ กิโลกรัม - ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ การวางผังแปลง การวางระบบให้น้ำ การระบายน้ำ - ให้คำแนะนำเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสง โดยใช้พันธุ์รับรองจากกรมวิชาการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ และเป็นที่ต้องการของตลาด กรรมวิธีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ใช้ปูนขาวปรับสภาพดิน อัตรา ๑๐๐

	กิโกรัมต่อไร่ คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม อัตรา ๒๐๐ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑๒ กิโลกรัม ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ โรยยับยั้งบนต้นถั่ว ลิสงระยะออกดอกลงเข็ม (๓๐-๔๐ วันหลังจอก) อัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ การปฏิบัติ ดูแลรักษาป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามคำแนะนำเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงของกรมวิชาการ เกษตร พบว่าได้ผลผลิตฝักแห้ง ๓๕๖ กิโลกรัมต่อไร่ ต้นทุน การผลิต ๒,๘๙๐ บาท
เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ ๕ ด้าน	ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
	ต่อไร่ รายได้ ๒๑,๙๐๐ บาทต่อไร่ รายได้สุทธิ ๑๙,๐๑๐ บาท/ไร่ (ราคาขายถั่วลิสงฝักแห้ง ๖๐ บาท/กก.) - ก่อนเข้าร่วมโครงการเกษตรกรมีรายได้จากกิจกรรม ผลิตข้าวนาปี ๒๕๖๖ พื้นที่ ๗-๒-๐ ไร่ ได้ผลผลิต ๒,๑๐๐ กิโลกรัม รายได้ ๒๑,๐๐๐ บาท เนื่องจากนาข้าวประสบ ปัญหาน้ำท่วม ทำให้ผลผลิตข้าวได้รับความเสียหาย - หลังจากเข้าร่วมโครงการ และเพิ่มกิจกรรมปลูกถั่วลิสง หลังนา ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเป็น ๔๐,๐๑๐ บาท

ที่มา : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร ประจำปี พ.ศ.2568 กิจกรรม การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ภายใต้คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดขอนแก่น (คทข.จังหวัดขอนแก่น) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 ขอนแก่น ร่วมพัฒนาอาชีพราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ คทข. ป่าโคกหลวง ม.6 ต.ท่าศาลา อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น คัดเลือกเกษตรกรและจัดทำแปลงต้นแบบ จำนวน 4 ราย รวม 4 ไร่ มอบปัจจัยการผลิต สำหรับปลูกพืชไร่หลังนา เช่น ปุ๋ยเคมี เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 6 และเมล็ดข้าวโพดฝัก สดพันธุ์สงขลา 84-1 ชีวภัณฑ์แบคทีเรีย *Bacillus thuringiensis* (Bt) จำนวน 10 ลิตร เหน็ดเรืองแสงสิรินธรมี จำนวน 250 ก้อน และปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต จำนวน 50 กิโลกรัม เกษตรกรแปลงต้นแบบเก็บเกี่ยวผลผลิตพืชไร่ (ข้าวโพดและถั่วลิสง) และเตรียมพื้นที่สำหรับปลูกไม้ผล ได้แก่ มะม่วง ลิ้นจี่ ลำไย มะนาว ทาง สวพ. 3 มอบปัจจัยการ ผลิตให้กับเกษตรกร เช่นกิ่งพันธุ์ พร้อมให้ความรู้ เรื่องเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชที่เหมาะสมกับ สภาพพื้นที่

ที่มา : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านหม่อนไหม การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

สำหรับหม่อนเพื่อผลิตใบ (มกษ.3500-2553) ปี 2567 ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น

ลำดับ ที่	ที่อยู่	จำนวน (แปลง)	พื้นที่	วันให้การ รับรอง	วันหมดอายุ	ผลการตรวจ
ตรวจต่ออายุ						
1	ต.หนองแวงนางแก้ว อ.พล จ.ขอนแก่น	5	4 ไร่ 3 งาน	16 พ.ย 64	15 พ.ย 67	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
2	ต.โสกนกเต็น อ.พล จ.ขอนแก่น	3	1 ไร่	16 พ.ย 64	15 พ.ย 67	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
ตรวจติดตาม						
1	บ้านหัวฝาย ม.2 ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น (กลุ่มที่ 1)	5	2 ไร่	11 พ.ค. 66	10 พ.ค. 69	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา

2	บ้านหัวฝาย ม.2 ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น (กลุ่มที่ 1)	8	2 ไร่ 67 ตรว.	27 ก.ย 66	27 ก.ย 69	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
3	บ้านหัวฝาย ม.2 ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น (กลุ่มที่ 2)	13	3 ไร่ 3 งาน	6 ธ.ค 65	5 ธ.ค 68	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
4	ต.หนองแวงนางบัว อ.พล จ.ขอนแก่น	2	2 งาน	10 ม.ค 65	9 ม.ค 68	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
5	ต.ดงเมืองแอม อ.เขาสวนกวาง จ.ขอนแก่น	2	6 ไร่	1 ต.ค 65	30 ก.ย 68	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
	รวม GAP ทั้งหมด	38 แปลง	20 ไร่ 67 ตรว.			

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านหม่อนไหม การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) สำหรับหม่อนเพื่อผลิตผล (มกษ.1003-2555) ปี 2567 ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น

ลำดับ ที่	ที่อยู่	จำนวน (แปลง)	พื้นที่	วันให้การ รับรอง	วันหมดอายุ	ผลการตรวจฯ
	ตรวจติดตาม					
1	ต.โคกสูง อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น	1	1 ไร่	10 ม.ค. 65	9 ม.ค. 68	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
	รวม GAP ทั้งหมด	1 แปลง	1 ไร่			

ที่มา: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2566

3.งบประมาณปี2568รวมทั้งสิ้น 1,219,097,739.93.บาท ผลการเบิกจ่าย 182,977,877.49 บาท คิดเห็นร้อยละ...15.01....

ข้อมูล ไตรมาสที่ 1 (ตุลาคม- ธันวาคม 2567)

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น ...1,190,413,776.93 บาท ผลการเบิกจ่าย 181,156,028.92 บาท คิดเป็นร้อยละ ..15.22....

ข้อมูล ไตรมาสที่ 1 (ตุลาคม- ธันวาคม 2567)

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพีช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพีช : โครงการ..... เป้าหมาย.....

ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น

1. งบประมาณที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่นได้รับจัดสรรตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2568 ไตรมาส 2 มาจาก 2 แหล่งงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base) (งบปกติ) จำนวน 12,699,435 บาท งบกลาง จำนวน 358,100 บาท และ งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (งบ สกสว.) จำนวน 3,416,560 บาท งบเงินอุดหนุน 10% (งบ สกสว.ปี2566) จำนวน 500,000 บาท รวมงบจัดสรรไตรมาส 2 ทั้งสิ้น 16,974,095 บาท

1.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base) (งบปกติและงบกลาง) จำนวน 13,057,535 บาท จำแนกเป็น กิจกรรม รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ 7,744,436.77 บาท และ งบดำเนินงาน 1,697,646.29 บาท ณ วันที่ 16 พฤษภาคม 2568 งบปกติมียอดรวมการเบิกจ่าย 9,442,083.06 บาท งบปกติมียอดรวมการเบิกจ่าย คิดเป็นร้อยละการเบิกจ่าย 72.31

1.2 งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (งบ สกสว.) จำนวน 3,416,560 บาท ประกอบด้วย 21 โครงการ 60 การทดลอง งบ สกสว. มียอดรวมการเบิกจ่าย 1,999,913.13 บาท คิดเป็นร้อยละการเบิกจ่าย 58.54 งบเงินอุดหนุน 10% (งบ สกสว. ปี 2566) จำนวน 500,000 บาท รวมเบิกจ่าย 14,220 บาท คิดเป็นร้อยละการเบิกจ่าย 2.84

เฉลี่ยเบิกจ่ายงบประมาณไปแล้วทั้งสิ้น ร้อยละ 44.56

2. ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ

2.1) ด้านพืช โครงการ/กิจกรรมสำคัญปี 2568

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มี 1 กิจกรรม

กิจกรรมการบริหารจัดการวิชาการเกษตร บริหารความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นการปลูกรวบรวมอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพืช

การดำเนินงาน ปลุกและดูแลรักษา 1) อ้อยอุตสาหกรรม และอ้อยคั้นน้ำ 500 สายพันธุ์ พื้นที่ 5 ไร่ 2) อ้อยป่า (เลา) และลูกผสม 100 สายพันธุ์ พื้นที่ 1 ไร่ 3) อ้อยป่า (พง) และลูกผสม 250 สายพันธุ์ พื้นที่ 2 ไร่ 4) ถั่วลิสง 20 สายพันธุ์ พื้นที่ 2 ไร่ 5) มันสำปะหลัง 17 สายพันธุ์ 1 ไร่ 6) ป่านรามี 25 สายพันธุ์ 1 ไร่ 7) พืชตระกูลถั่ว 6 สายพันธุ์ 1.5 ไร่ รวมทั้งหมด 918 สายพันธุ์ พื้นที่ 13.5 ไร่

แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า ประกอบด้วย 3 โครงการ

1) โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ดำเนินการ 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม 1 การพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เป้าหมายผลิตถั่วลิสงรวม 18.5 ตัน เป็นพันธุ์ขยาย 10 ตัน พันธุ์คัด 1.5 ตัน พันธุ์หลัก 7 ตัน ผลิตท่อนพันธุ์อ้อยรวม 72,000 ลำ เป็นอ้อยคั้นน้ำพันธุ์หลัก 2,000 ลำ อ้อยพลังงานพันธุ์ขยาย 10,000 ลำ อ้อยพลังงานพันธุ์หลัก 10,000 ลำ อ้อยหีบน้ำตาลพันธุ์หลัก 30,000 ลำ

การดำเนินงาน 1) สำรวจแปลงปลูกถั่วลิสง เก็บตัวอย่างดินมาวิเคราะห์คุณสมบัติทางกายภาพและเคมีของดินก่อนปลูก สนับสนุนปัจจัยการผลิต (แปลงเกษตรกร) 2) ปลูกถั่วลิสงพันธุ์ กวก. ไทนาน 9 กวก. ขอนแก่น 5 กวก. ขอนแก่น 6 ในแต่ละพื้นที่ตามแผนที่กำหนด ดูแลรักษาแปลงตามความเหมาะสม 3) เตรียมแปลงโดยใส่ปุ๋ยรองพื้นเกรด 15-15-15 อัตรา 50 กก.ต่อไร่ 4) คัดเลือกท่อนพันธุ์/อ้อยชำซ่อ ดังนี้ กวก. ขอนแก่น 4 (อ้อยพลังงาน) กวก. สุพรรณบุรี 50 และ กวก. สุพรรณบุรี 1 (อ้อยคั้นน้ำ) กวก. ขอนแก่น 3 โคลนตีเด่น KK07-250 และโคลนตีเด่น KK07-599 และ KK14-030 (อ้อยโรงงาน) ดูแลรักษาตามความเหมาะสม 5) ดำเนินการปลูกและดูแลรักษา 6) ดำเนินการเก็บเกี่ยวผลผลิต/ปรับปรุงสภาพถั่วลิสงทุกชั้นพันธุ์ และเตรียมแปลง เมล็ดพันธุ์ พร้อมปลูกใหม่ ในช่วงเดือน พฤษภาคม-มิถุนายน

กิจกรรม 2 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการอ้อยและถั่วลิสง : โอกาสและความท้าทายในการวิจัยเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ BCG

ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรม 25-27 มีนาคม 2568 ผู้เข้าร่วม จำนวน 50 ราย ณ โรงแรมโซเทล ที่ตั้ง ม.27 ต.ศิลา อ.เมือง จ.ขอนแก่น และได้ส่งรายงานผลการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการอ้อยและถั่วลิสง:โอกาสและความท้าทายในการวิจัยเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ BCG ประจำปี 2568 ให้กลุ่มพัฒนาบุคคล กรมวิชาการเกษตร เรียบร้อยแล้ว

2)โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ความเป็นเลิศทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่ ดำเนินการ 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม 2.1 การสร้างแปลงถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่เพื่อการผลิตอ้อยโรงงาน 1 แห่ง

ดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตอ้อยโรงงานพันธุ์ ขอนแก่น 3 สำหรับความเป็นเลิศทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่ภายในศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ทดสอบและปรับแต่งระบบจัดการน้ำตามความต้องการของพืช (DOA-SiS) อยู่ระหว่างดูแลรักษาแปลง

กิจกรรม 2.2 การพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายการผลิตอ้อยโรงงานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ 1 เทคโนโลยี

ดำเนินการ ขออนุมัติจัดฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายการผลิตอ้อยโรงงาน โดยมีแผนจัดฝึกอบรมเดือน กรกฎาคม 2568

3) โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

ชุมชนนวัตกรรมเกษตร 1 เทคโนโลยี ระบบให้น้ำอัจฉริยะ

ดำเนินงานในพื้นที่ 4 สถานที่ ในเขตตำบลทรงธรรม อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร ตำบลจั่ว อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่ง 2 พื้นที่นี้ เป็นพื้นที่ดำเนินการร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ และอีก 2 พื้นที่อยู่ในเขตตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี และ ตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ดำเนินการร่วมกับ สปก. โดยประสานงานการคัดเลือกชนิดพืชร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จัดทำระบบจัดการน้ำตามความต้องการของพืช (DOA-SiS) สำหรับใช้ในการสาธิต

การดำเนินงาน คัดเลือกได้พื้นที่และได้ชนิดพืชตามเป้าหมายของโครงการ อยู่ระหว่างการดูแลรักษาแปลง และติดตามผลการดำเนินงานในช่วงฤดูกาลปลูก

แผนงานยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

ซึ่งภายใต้แผนนี้ มี 1 โครงการ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่นได้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่

โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

ดำเนินการพัฒนาอาชีพราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่ คทช. ร่วมพัฒนาอาชีพราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ คทช. 2 พื้นที่ ได้แก่ บ้านห้วยบ่อทอง ตำบลนาออก อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู และบ้านห้วยหนองนาคำ ตำบลหนองนาคำ อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ โดยการสนับสนุนการปลูกอ้อย และอยู่ระหว่างการดูแลรักษา ติดตามช่วยเหลือเกษตรกรในการแก้ไขปัญหาตลอดฤดูกาลปลูก

แผนปฏิบัติการด้านการวิจัยและนวัตกรรม

เป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมที่ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ประจำปี 2568 จำนวน 21 โครงการ 60 การทดลอง โดยแบ่งการดำเนินงาน เป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

- 1) วิจัยและพัฒนาพืชไร่ ได้แก่ พืชไร่เศรษฐกิจ (อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง) พืชไร่ตระกูลถั่ว (ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสง) พืชไร่อาหาร (ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดข้าวเหนียว อ้อยคั้นน้ำ และมันสำปะหลัง บริโภค) และพืชไร่ทดแทนพลังงาน (โคลนอ้อยพลังงาน และโคลนอ้อยชีวมวล)
- 2) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืช ได้แก่ อ้อยคั้นน้ำ ถั่วลิสง กาแฟ และปุยชีวภาพ
- 3) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอารักขาพืช ได้แก่ อ้อย ถั่วเขียว ถั่วลิสง อ้อยคั้นน้ำ มะละกอ
- 4) วิจัยและพัฒนากระบวนการลดก๊าซเรือนกระจก ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กล้วย สับปะรด ถั่วเหลือง

การดำเนินงานทั้ง 4 กลุ่ม เป็นการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีของงบประมาณที่ได้รับจาก สกสว. โดยแบ่งเป็นงานในแปลงทดลองและห้องปฏิบัติการ ซึ่งในแปลงทดลองดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เตรียมแปลง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง 2) ปลูกพืชและดูแลรักษา 3) เก็บเกี่ยวผลผลิตและดูแลรักษาหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต และ 4) วิเคราะห์ผลการทดลองและรายงานผลการทดลอง สำหรับการดำเนินงานในส่วนห้องปฏิบัติการ ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมสารเคมี และ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง 2) การเตรียมตัวอย่างพืชทดลองและดำเนินงานทดลองตามแผนการปฏิบัติงาน และ 3) วิเคราะห์ผลการทดลองและรายงานผลการทดลอง

5) วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีผลงานวิจัย ได้แก่ งานที่ดำเนินการแล้ว คือ งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช ภาคเหนือตอนบน ประจำปี 2568 ซึ่งการดำเนินเสร็จสิ้นวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2568

ที่มา : ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น

โครงการด้านหม่อนไหม ปี 2568 (Agenda) มี 6 โครงการ

1. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ดังนี้

1) งบประมาณจัดการโครงการ รวม 25,600 บาท

2) ฝึกอบรมเกษตรกร 2 หลักสูตร ดังนี้

2.1) หลักสูตร วางแผนและทบทวนการดำเนินงานเกษตรแปลงใหญ่ (จำนวน 1 วัน) แปลงปี 2567 ได้แก่ บ้านเหล่าเหนือ หมู่ 4 ต.ห้วยแก อ.ชนบท จ.ขอนแก่น รวม 61 ราย งบประมาณ 20,350 บาท

2.2) หลักสูตร การเขียนแผนธุรกิจ (จำนวน 1 วัน) แปลงปี 2567 ได้แก่ ตำบลดงลาน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดขอนแก่น รวม 33 ราย งบประมาณ 27,730 บาท

2.3) หลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาสินค้าสู่มาตรฐาน (จำนวน 1 วัน) ได้แก่ แปลงใหญ่ทั่วไป (หม่อนไหม) ม.11 ต.ดงลาน อ.สหัสขันธ์ จ.ขอนแก่น รวม 33 คน งบประมาณ 7,920 บาท

2. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

1) งบประมาณจัดการโครงการ (ค่าดำเนินงานและติดตามโครงการ) รวม 20,000 บาท

2) ฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร แนวคิดการทำเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อพัฒนางานด้านหม่อนไหม รวม 10 ราย งบประมาณ 22,230 บาท

3) จัดทำจุดเรียนรู้ ส่งเสริมองค์ความรู้ เอกสารเผยแพร่ สนับสนุนวัสดุการเกษตร และวัสดุการสาธิต ปฏิบัติ รวม 2 จุด งบประมาณ 36,000 บาท

4) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเกษตร/ปัจจัยการผลิตด้านหม่อนไหมตามภารกิจ/ความต้องการ รวม 4 จุด งบประมาณ 12,000 บาท

5) สนับสนุนหม่อนพันธุ์ดี (วัสดุการเกษตรเพาะชำหม่อน/หม่อนชำถุง ฯลฯ) ตามความต้องการ งบประมาณ 10,000 บาท

3. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม (ศพก.) ดังนี้

1) กิจกรรมติดตามและบริหารจัดการโครงการ รวม 10,000 บาท

2) จัดฝึกอบรมเกษตรกร 2 หลักสูตร รวม 20 ราย งบประมาณ 26,840 บาท แยกเป็น

2.1) หลักสูตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อนไหม รวม 10 ราย งบประมาณ 13,420 บาท สถานที่ บ้านสวนกล้วย ต.บ้านเรือ อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น

2.2) หลักสูตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อนไหม รวม 10 ราย งบประมาณ 13,420 บาท สถานที่ บ้านเวียงแก้ว ต.หนองกุงใหญ่ อ.กระนวน จ.ขอนแก่น

3) กิจกรรมสนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และเครือข่าย รวม 2 แห่ง งบประมาณ 10,000 บาท

4. พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

1) ขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ รวม 4,440 บาท

2) ตรวจสอบระดับและเก็บข้อมูลรายได้ของเกษตรกร Smart Farmer หม่อนไหม งบประมาณ 13,320 บาท

3) จัดฝึกอบรมเกษตรกร Smart Farmer หม่อนไหม รวม 180 ราย งบประมาณ 216,550 บาท แยกเป็น

3.1) หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพ Developing Smart Farmer หม่อนไหม รวม 90 ราย งบประมาณ 92,640 บาท

3.2) หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพ Existing Smart Farmer หม่อนไหม รวม 90 ราย งบประมาณ 123,910 บาท

4) ค่าวัสดุ รวม 22,000 บาท

5) งบเงินอุดหนุน รวม 150,000 บาท

5. พัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

1) สนับสนุนกิจกรรมกลุ่ม (งบเงินอุดหนุน) 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแพรวาโสภารักษ์ ต.โนนศิลา อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์ และกลุ่มไหมสมเด็จ ต.ศรีสมเด็จ อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์ งบประมาณ 100,000 บาท

2) จัดฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร การพอกย้อมสีเส้นไหมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตผ้าไหมให้ได้มาตรฐาน (หลักสูตร 3 วัน) รวม 40 ราย งบประมาณ 110,625 บาท ได้แก่ กลุ่มแพรวาโสภารักษ์ ต.โนนศิลา อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์ 20 ราย และกลุ่มไหมสมเด็จ ต.ศรีสมเด็จ อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์ 20 ราย

3) ติดตามนิเทศงาน รวม 13,120 บาท

4) วัสดุสำนักงานและคอมพิวเตอร์ รวม 2,000 บาท

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯขอนแก่น (ข้อมูล ณ วันที่ 29 เมษายน 2568)

2.2) ด้านปศุสัตว์ : โครงการ ปี 2567

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารโค-กระบือตามพระราชดำริ ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

เป้าหมายอบรมให้ความรู้ และมอบปัจจัยการผลิตเพื่อสร้างเสริมสุขภาพโค-กระบือ แก่เกษตรกร โครงการธนาคารโค กระบือฯ ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,300 ราย

ผลสำเร็จที่สำคัญ

- 1) เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์โครงการธนาคารโคกระบือฯ (ชคก.) มีความเข้าใจระเบียบและหลักเกณฑ์ของโครงการไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90
- 2) โค กระบือในโครงการฯ มีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง และให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20
- 3) เกษตรกรมีความเข้าใจในโครงการ ธนาคารโค กระบือ ตามพระราชดำริฯ มีความห่วงใยในโค กระบือ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90
- 4) แม่พันธุ์สัตว์โครงการธนาคารโคกระบือฯ ไม่ลดลง และขยายสัตว์สู่เกษตรกรรายใหม่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

2. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อ (ยุริกต้า) เพื่อสุขภาพครอบครัว เป้าหมายเป้าหมายอบรมให้ความรู้ และมอบปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกร จำนวน 100 ราย

ผลสำเร็จที่สำคัญ

- 1) เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อยุริกต้า (Low Uric) มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพเสริม และ มีความมั่นคงในอาชีพ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- 2) กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อยุริกต้า (Low Uric) มีความเข้มแข็ง และพัฒนาสู่กลุ่มผู้ผลิตที่มีรูปแบบที่ยั่งยืนในอนาคตได้
- 3) จังหวัดขอนแก่นมีไก่เนื้อยุริกต้า (Low Uric) เป็นสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดในอนาคต

ที่มา:สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น

2.3) ด้านประมง : โครงการ/กิจกรรมสำคัญปี 2567

1. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรม พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐานเป้าหมาย GAP 31 ราย หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดขอนแก่น และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดขอนแก่น โดยเน้นเป้าหมายการผลิตปลานิลในกระชังพื้นที่อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นแหล่งผลิตสุดท้ายที่สำคัญ

2. โครงการ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรม พัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ เป้าหมาย 13 ราย ดำเนินการอบรมให้ความรู้การเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์และการขอการรับรองมาตรฐานอินทรีย์สำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต และตรวจประเมินฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ มกษ.อินทรีย์ 3 ราย หน่วยงานรับผิดชอบสำนักงานประมงจังหวัดขอนแก่นและ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดขอนแก่น

3. โครงการ ส่งเสริมอาชีพประมงกิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรเชิงรุกด้านการประมง (Zoning by Agri-Map) เป้าหมาย 50 ราย หน่วยงานรับผิดชอบสำนักงานประมงจังหวัดขอนแก่น ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดขอนแก่น ปัจจุบันดำเนินการจัดทำฐานข้อมูล อบรมให้ความรู้เกษตรกรด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเบื้องต้น คงเหลือการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและการติดตามส่งเสริม

4. โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ แผนดำเนินการ 182 ราย ดำเนินการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยดำเนินการอบรมให้ความรู้ตามแผนเดือนมีนาคม 2567 และสนับสนุนปัจจัยการผลิตซึ่งจะดำเนินการสนับสนุนปัจจัยการผลิตในช่วงปลายเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนมิถุนายน

5. โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการประมง สนับสนุนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงแก่ศูนย์หลัก 26 ศูนย์ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้านการประมง และดำเนินการยกระดับศูนย์ ศพก. เครือข่าย 11 ศูนย์ และส่งเสริมเกษตรกรเครือข่าย (อบรมถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต) อำเภอละ 25 ราย รวม 560 ราย อยู่ระหว่างรอจัดสรรงบประมาณในรอบที่ 2

6. โครงการธนาคารสินค้าเกษตร ดำเนินกิจกรรมสนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม และอุดหนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการ จำนวน 1 แห่ง คือ โครงการธนาคารสินค้าเกษตรฯ ปี 2567 “ผายบ้านโนนสะอาด” หมู่ 1 ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จ.ขอนแก่นจังหวัดขอนแก่น ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเงินอุดหนุน 80,000 บาท และจัดสรรงบประมาณไปแล้ว 60,000 บาท คิดเป็น 75 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน

7. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการประมง ดำเนินการสนับสนุนเพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้กลุ่มชุมชนประมงท้องถิ่นจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มอนุรักษ์พันธุ์ปลาบ้านโนนอุดม หมู่ 6 ตำบลนาหว้า อำเภอภูเวียง ชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำบ้านโนนสวรรค์ ตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ และกลุ่มธนาคารปลาหนองอีหอ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง สนับสนุนงบประมาณเงินอุดหนุนกลุ่มละ 100,000 บาท ได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนไปแล้ว 200,000 บาท คิดเป็น 66.66 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดขอนแก่น

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อน

1 ปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตสินค้าสูงขึ้นจากการปรับราคาค่าพันธุ์และอาหารสัตว์น้ำจากผู้ผลิต แนวทางการแก้ไข ควบเสนอปัญหาในภาพรวมต่อผู้มีอำนาจเนื่องจากเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ ส่งผลกระทบในระดับประเทศและต้องใช้นโยบายรัฐในการขับเคลื่อน ในส่วนเกษตรกรควรมีการบริหารจัดการการเลี้ยง ทำอาหารลดต้นทุน และใช้อัตราการปล่อยที่ให้ผลตอบแทนสูงสุดเพื่อลดการใช้ลูกพันธุ์

2 ราคาสินค้าปลามีชีวิตไม่สอดคล้องกับราคาต้นทุนการผลิต ประกอบกับจากปัญหาโรคระบาด Covid-19 ที่ผ่านมา ตลาดบริโภคในประเทศและตลาดการท่องเที่ยวอยู่ระหว่างการฟื้นตัว การแก้ไขปัญหา ดำเนินการปรับแผนการผลิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการ การเลี้ยงแบบลดต้นทุนโดยการบริหารจัดการฟาร์มและการวางแผนการผลิตรวมถึงการพยากรณ์และคาดการณ์ที่แม่นยำ

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดขอนแก่น

2.4) กลุ่ม/สหกรณ์ : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.5) ด้านชลประทาน : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 1,200,900 บาท ผลการเบิกจ่าย 1,190,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.17
ข้อมูล ไตรมาสที่ 1 (ตุลาคม- ธันวาคม 2567) ประจำปีงบประมาณ 2568

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.2) ด้านปศุสัตว์ : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.3) ด้านประมง : โครงการ..... เป้าหมาย.....
 ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

ประมงไม่ได้รับงบประมาณจังหวัด

2.4) กลุ่ม/สหกรณ์ : โครงการ..... เป้าหมาย.....
 ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.5) ด้านชลประทาน : โครงการ..... เป้าหมาย.....
 ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

3.3 งบประมาณแผนงานบูรณาการการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น.....บาท ผลการเบิกจ่าย.....บาท
 คิดเป็นร้อยละ.....

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง
 กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : โครงการ..... เป้าหมาย.....
 ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.2) ด้านปศุสัตว์ : โครงการ..... เป้าหมาย.....
 ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.3) ด้านประมง : โครงการ..... เป้าหมาย.....
 ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.4) กลุ่ม/สหกรณ์ : โครงการ..... เป้าหมาย.....
 ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.5) ด้านชลประทาน : โครงการ..... เป้าหมาย.....
 ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

4. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

4.1 ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

.....

ผลสำเร็จ :

4.2 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (หลัก) มี 26 ศูนย์ 26 อำเภอ โดยแบ่งตาม
 สินค้าหลัก ดังนี้ เกษตรผสมผสาน จำนวน 11 ศูนย์ ข้าว จำนวน 9 ศูนย์ จิ้งหรีด จำนวน 1 ศูนย์ ผัก จำนวน 1 ศูนย์
 มะม่วง จำนวน 1 ศูนย์ มันสำปะหลัง จำนวน 2 ศูนย์ ยางพารา จำนวน 1 ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการ
 ผลิตสินค้าเกษตร เครือข่าย มี 409 ศูนย์

1. พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน 26 ศูนย์ ให้ความ
 พร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร และเป็นสถานที่ให้บริการข้อมูล ข่าวสาร พร้อมทั้งให้บริการด้าน
 การเกษตรให้กับเกษตรกรในชุมชน และพัฒนาพื้นที่ในบริเวณ ศพก. โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก
 ให้ความพร้อมในการให้บริการ

2. พัฒนาศูนย์เครือข่าย อื่นๆ จำนวน 78 ศูนย์ ให้ความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้าน
 การเกษตรของชุมชน และสามารถสนับสนุนเชื่อมโยงการดำเนินงานกับ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
 สินค้าเกษตรได้

3. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ จำนวน 780 ราย เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ให้กับเกษตรกรผู้นำ และเพื่อบ่มเพาะเกษตรกรไปสู่การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

4. พัฒนาประธานศูนย์เครือข่ายของ ศพก. จำนวน 260 ราย เพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำของประธานศูนย์เครือข่ายของ ศพก. ตามความชำนาญของแต่ละบุคคล

5. สนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และเครือข่ายจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) 26 ศูนย์/ 780 ราย เพื่อให้เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่างๆ และรับบริการด้านการเกษตรจากหน่วยงานภาครัฐราชการ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายมีการบูรณาการในการให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่ ศพก. ก่อนเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่

6. ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด เกษตรกร 52 ราย จำนวน 4 ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกันในระดับจังหวัด

7. ประชุมคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ (อำเภอละ 10 ราย) รวม 260 ราย จำนวน 4 ครั้ง 1 เพื่อให้คณะกรรมการได้ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานของ ศพก. และการรับรองศูนย์เครือข่ายของ ศพก. และเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายกันระหว่างศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) กับแปลงใหญ่

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่น

4.3 โครงการแก้ไขปัญหายางพารา

1. พื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูลจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยาง ณ 27 พฤษภาคม 2568) พื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดขอนแก่น ทั้งหมด 57,532.40 ไร่ เปิดกรีด 54,353.89 ไร่ ยังไม่เปิดกรีด 3,178.57 ไร่

สวนยางยังไม่เปิดกรีด		สวนยางเปิดกรีด		รวม	
ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่
350	3,178.57	4,800	54,353.89	5,003	57,532.40

-สวนดำเนินการ ตามโครงการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกแทน ณ 27 พฤษภาคม 2568 จำนวน 79 ราย เนื้อที่ 673.95 ไร่ แบ่งเป็น ยาง 72 ราย 611.85 ไร่, ไม้ยืนต้น 1 ราย 9.70 ไร่, แบบผสมผสาน 6 ราย 52.40 ไร่

2. ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ของเกษตรกรในพื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดขอนแก่น เท่ากับ 186 กก./ไร่/ปี อ้างอิงข้อมูลปริมาณการผลิตยางพารา ปี 2566 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดขอนแก่น ปี 2566) จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

3. ปริมาณยางที่ซื้อขายผ่านตลาดยาง กยท. และตลาดเครือข่าย (ยางก้อนถ้วย)

ปีงบประมาณ 2565 ปริมาณผลผลิต รวมทั้งสิ้น 15,955.75 ตัน คิดเป็นมูลค่า 457 ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย 28.03 บาท)

ปีงบประมาณ 2566 ปริมาณผลผลิต รวมทั้งสิ้น 15,414.66 ตัน คิดเป็นมูลค่า 391 ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย 24.06 บาท)

ปีงบประมาณ 2567 (ต.ค.66-ก.ย.67) ปริมาณผลผลิต รวมทั้งสิ้น 9,424.61 ตัน คิดเป็นมูลค่า 317 ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย 33.67 บาท)

ปีงบประมาณ 2568 (1 ต.ค. 67 - 27 พ.ค. 68) ปริมาณผลผลิต รวมทั้งสิ้น 5,754.07 ตัน คิดเป็นมูลค่า 167 ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย 29.03 บาท)

4. แหล่งจำหน่ายผลผลิต กยท.จ.ขอนแก่นมีจุดรวบรวมนยาง จำนวน 16 จุด ที่ขึ้นทะเบียนสถาบันเกษตรกรฯ กับ กยท. (ปัจจุบันดำเนินการ 15 สถาบันเกษตรกรฯ, อยู่ระหว่างการฟื้นฟู 1 สถาบันเกษตรกรฯ) และมีการประมวลผลผลิตผ่านพ่อค้า/ผู้ประกอบการยาง ผลผลิตยางที่ประมวลได้มีการส่งออกนอกจังหวัด เนื่องจากจังหวัดขอนแก่นไม่มีโรงงานของภาครัฐและเอกชนในการแปรรูปยางขึ้นต้น ขึ้นกลาง และขึ้นปลาย ประกอบด้วย

อ.กระนวน	จำนวน 4	สถาบันเกษตรกรฯ (ดำเนินการ 3 สถาบันเกษตรกรฯ)			
อ.ชำสูง	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.น้ำพอง	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ
อ.สีชมพู	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.หนองเรือ	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ
อ.อุบลรัตน์	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.เวียงเก่า	จำนวน 2	สถาบันเกษตรกรฯ
อ.บ้านแฮด	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.เมืองขอนแก่น	จำนวน 2	สถาบันเกษตรกรฯ
อ.เขาสวนกวาง	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.ภูผาม่าน	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ

5. ผู้ประกอบการยาง ที่ขึ้นทะเบียนฯ กับ กยท.จ.ขอนแก่น จำนวน 11 ราย ประกอบด้วย บุคคลธรรมดา 7 ราย นิติบุคคล 4 ราย ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อผู้ประกอบการยาง	ที่ตั้ง	การแปรรูปผลผลิตยางพารา		โทรศัพท์
			ชนิด	ปริมาณ (ตัน) ต่อปี	
1	เฮง เฮง รับเบอร์	97 ม.8 ต.ตุนสาด อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ยางก้อนถ้วย	2,400 ตัน	064-0961499
2	เพ็ญใจ รับเบอร์	75 ม.4 ต.บ้านฝาง อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ยางก้อนถ้วย	1,000 ตัน	093-4342695
3	โนอาร์ รับเบอร์	228 ม.2 ต.ตุนสาด อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ยางเครพ	2,600 ตัน	087-7245704
4	สมานการค้า	207 ม.1 ต.ทมนางาม อ.โนนสะอาด จ.อุดรธานี 41240	ยางก้อนถ้วย น้ำยางดิบ	1,000 ตัน	083-3343048
5	โตวันยางพารา	197 ม.6 ต.ทุ่งลุยลาย อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ 36180	ยางก้อนถ้วย	1,600 ตัน	063-0546626
6	บริษัท พีซีการเกษตร 2519 จำกัด	108 ม.1 ต.หนองโก อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ยางก้อนถ้วย ไม้ยางพารา	2,600 ตัน 1,000 ลบ. ฟุต/ปี	085-0019655
7	ภูริพันธ์ ยางพารา	99/9 ม.9 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก 65220	ยางก้อนถ้วย แผ่นดิบ น้ำยางสด	2,000 ตัน	089-5626587
8	บริษัท คอนสแตนท์ เอเชีย เทค จำกัด	99/275 ซ.กรุงเทพกรีฑา 15 (ประชาร่วมใจ) แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240	ค้ายางเพื่อซื้อมา ขายไป ภายในประเทศ	6,000 ตัน	065-4652625
9	ลั่นทองยางพารา	275 ม.4 ต.หัวนาคำ อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ค้ายางเพื่อซื้อมาขายไป ในพื้นที่ ต.หัวนาคำ อ.กระนวน จ.ขอนแก่น	300 ตัน	088-8944616
10	ก.ก้าวยางพารา	161 ต.หนองโก อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ค้ายางเพื่อซื้อมา ขายไป ภายในประเทศ	1,000 ตัน	061-4520102
11	ห้างหุ้นส่วนจำกัด พีที โอโต้ ไบค์ (ไทยแลนด์)	63 ต.ศิลา อ.เมืองขอนแก่น จ.ขอนแก่น 40000	ค้ายางเพื่อซื้อมา ขายไป ภายในประเทศ	1,000 ตัน	095-6599818

6. ศูนย์เรียนรู้ยางพาราจังหวัดขอนแก่น 1 แห่ง (ต.คำม่วง อ.เขาสวนกวาง จ.ขอนแก่น)

7. กิจกรรมอื่นๆ และนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1) โครงการส่งเสริมการทำสวนยางพาราในรูปแบบแปลงใหญ่ (อ.น้ำพอง อ.อุบลรัตน์ อ.เมืองขอนแก่น อ.หนองเรือ อ.กระนวน อ.เวียงเก่า อ.สีชมพู อ.ชำสูง) รวมจำนวน 9 แปลง สมาชิก 434 ราย เนื้อที่ 5,658.40 ไร่ (ปีงบประมาณ 2568 คือ แปลงใหญ่ยางพาราตำบลโนนท่อน ที่ตั้งกลุ่ม หมู่ 8 ต.โนนท่อน อ.เมือง จ.ขอนแก่น) จำนวน 43 ราย 317.88 ไร่)

2) โครงการยกระดับเกษตรแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด จำนวน 3 แปลง (อ.อุบลรัตน์ อ.เมืองขอนแก่น อ.กระนวน)

8. โครงการแก้ไขปัญหาภัยพารา

1) โครงการชะลอการขายยางของสถาบันเกษตรกร เพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง กลุ่มเป้าหมาย คือ สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนกับ กยท. : จังหวัดขอนแก่น มี 5 สถาบันเกษตรกรฯ ที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

- 1.1) สหกรณ์นิคมดงมูลหนึ่ง จำกัด ต.หนองโก อ.กระนวน จ.ขอนแก่น
- 1.2) สหกรณ์นิคมดงมูลสอง จำกัด ต.บ้านฝาง อ.กระนวน จ.ขอนแก่น
- 1.3) กลุ่มเกษตรกรเครือข่ายยางพาราอำเภออุบลรัตน์ ต.บ้านดง อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น
- 1.4) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสวนยางพาราตำบลโนนทอง ต.โนนทอง อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น
- 1.5) สหกรณ์กองทุนสวนยางขอนแก่น จำกัด ต.บ้านฝาง อ.กระนวน จ.ขอนแก่น

ผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้ ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 2,944.38 ตัน ปีงบประมาณ 2566 จำนวน 1,532.29 ตัน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 1,134.67 ตัน และปีงบประมาณ 2568 (1 ต.ค. 67 – 27 พ.ค. 68) จำนวน 2,158.51 ตัน

2) โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยางพารา วงเงินสินเชื่อ 10,000 ล้านบาท จังหวัดขอนแก่นเข้าร่วมโครงการฯ 4 สถาบันเกษตรกร ปัจจุบันดำเนินการ 1 สถาบันเกษตรกร คือ สหกรณ์นิคมดงมูลสอง จำกัด โดยรวบรวมผลผลิต/ปริมาณยางคงเหลือ (Stock) ประเภทยางก้อนถ้วย (เม.ย. 2568) ปริมาณ 104.132 ตัน มูลค่า 3,206,503.40 บาท (3 สถาบันเกษตรกร คือ สหกรณ์นิคมดงมูลหนึ่ง จำกัด, สหกรณ์กองทุนสวนยางขอนแก่น จำกัด ชำระเงินครบแล้ว และกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายยางพาราอำเภอกระนวนไม่มีการรวบรวมผลผลิต)

9. ประเมินการรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ผลผลิตยางพารา (พื้นที่กรีดยาง 54,353.89 ไร่) ที่คาดว่าจะสร้างรายได้ต่อปีให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นคิดเป็นมูลค่าประมาณ 368 ล้านบาท (ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 186 กก./ไร่/ปี)

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568)

โครงการด้านหม่อนไหม ปี 2567 (Agenda) มี 6 โครงการ

2. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีเป้าหมาย ฝึกอบรมเกษตรกรแปลงปี 2567 รวมทั้งสิ้น 155 ราย ดำเนินการแล้ว ดังนี้

1) หลักสูตร วางแผนและทบทวนการดำเนินงานเกษตรแปลงใหญ่ (จำนวน 1 วัน) แปลงปี 2567 ได้แก่ วิสาหกิจชุมชน ผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมไทดงลาน ตำบลดงลาน อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น รวม 33 ราย งบประมาณ 10,570 บาท อบรมวันที่ 4 เมษายน 2567

2) หลักสูตร การเขียนแผนธุรกิจ (จำนวน 1 วัน) แปลงปี 2567 ได้แก่ แปลงใหญ่ทั่วไป (หม่อนไหม) หมู่ 4 ต.ห้วยแก อ.ชนบท จ.ขอนแก่น รวม 61 ราย งบประมาณ 41,590 บาท อบรมวันที่ 27 มีนาคม 2567

3) หลักสูตร ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าสู่มาตรฐาน (จำนวน 1 วัน) แปลงปี 2567 ได้แก่ แปลงใหญ่ อ.ชนบท จังหวัดขอนแก่น รวม 61 ราย งบประมาณ 65,990 บาท อบรมวันที่ 29 มิถุนายน 2567

อยู่ระหว่างดำเนินการ ดังนี้

1) งบอุดหนุน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแปลงใหญ่ทั่วไป (หม่อนไหม) หมู่ 4 ตำบลห้วยแก อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น และกลุ่มแปลงใหญ่ทั่วไป (หม่อนไหม) หมู่ 11 ตำบลดงลาน อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น รวมจำนวน 144,000 บาท

2. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

- 1) จัดทำจุดเรียนรู้ ส่งเสริมองค์ความรู้ เอกสารเผยแพร่ สนับสนุนวัสดุการเกษตร และวัสดุการสาธิตปฏิบัติ เป็นเงิน 18,000 บาท วันที่ 15 มีนาคม 2567
- 2) ร่วมจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ประชุม/ประชาพิจารณ์ เป็นเงิน 1,000 บาท
- 3) ส่งเสริมองค์ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต (สนับสนุนหม่อนพันธุ์ดี/วัสดุเกษตร) ตามความต้องการ 3 จุด จำนวน 7,500 บาท
- 4) พัฒนาศักยภาพตามภารกิจ/ความต้องการของแต่ละพื้นที่ 3 จุด จำนวน 7,500 บาท

3. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

มีเป้าหมายฝึกอบรมเกษตรกรรวมทั้งสิ้น 10 ราย ดำเนินการแล้ว ดังนี้ อบรมเกษตรกร (รายใหม่) จำนวน 10 ราย หลักสูตร การปรับเปลี่ยนพืชอื่นเป็นการปลูกหม่อน งบประมาณ 16,030 บาท ณ กลุ่มเกษตรกรบ้านโคก ต.เนินยาง อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์ ระหว่างวันที่ 28-29 มีนาคม 2567 และสนับสนุนปัจจัยการผลิตพื้นฐานในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และการแปรรูปเรียบร้อยแล้ว จำนวน 10 รายๆละ 13,793 บาท รวมทั้งสิ้น 137,930 บาท

4. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม (ศพก.) ดังนี้

- 1) สนับสนุนการบริการของ ศพก.และเครือข่าย (ร่วมจัดงาน Field Day) รวม 4 ครั้ง งบประมาณ 20,000 บาท
- 2) สนับสนุนการบริการของ ศพก.และเครือข่าย (สนับสนุน ศพก. (882 ศูนย์) และศพก.เครือข่าย รวม 2 ครั้ง งบประมาณ 10,000 บาท

5. Smart Farmer

- 1) ขึ้นทะเบียนเกษตรกร Smart Farmer หม่อนไหมรายใหม่ รวม 20 ราย งบประมาณ 15,440 บาท
- 2) ตรวจสอบระดับและรายได้ของเกษตรกร Smart Farmer หม่อนไหม (ทั้งรายเก่าและรายใหม่) งบประมาณ 42,460 บาท
- 3) จัดฝึกอบรมเกษตรกร Smart Farmer หม่อนไหม รวม 120 ราย งบประมาณ 129,360 บาท เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2567
- 4) เงินอุดหนุน รวม 40 ราย ประกอบด้วย (เกษตรกรบ้านหัวฝาย ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น จำนวน 20 ราย และเกษตรกรบ้านสวนกล้วย ต.บ้านเรือ อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น จำนวน 20 ราย) งบประมาณ 140,000 บาท

6. พัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

- 1) จัดฝึกอบรมเกษตรกร 2 รุ่น หลักสูตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อนไหม งบประมาณ 62,000 บาท ได้แก่ กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านสวนกล้วย ต.บ้านเรือ อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น 20 ราย งบประมาณ 31,000 บาท และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหมมัดหมี่บ้านหัวฝาย ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 20 ราย งบประมาณ 31,000 บาท
- 2) สนับสนุนปัจจัยการผลิตในกิจกรรมส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม 2 กลุ่ม งบประมาณ 100,000 บาท ได้แก่ กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านสวนกล้วย ต.บ้านเรือ อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น งบประมาณ 50,000 บาท และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไหมมัดหมี่บ้านหัวฝาย ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น งบประมาณ 50,000 บาท

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯขอนแก่น (ข้อมูล ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2567)

โครงการด้านการส่งเสริมการทำบัญชีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ขอนแก่น ปี 2567 มี 12 โครงการ

1. โครงการ Zoning by Agri-Map ดำเนินการอบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิต เพื่อให้เกษตรกรเป้าหมายสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ และนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการวางแผนการผลิตรายสินค้าและปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวน 35 ราย เกษตรกรเป้าหมายที่ผ่านการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพจำนวน 25 ราย
2. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ดำเนินการอบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรเป้าหมายสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ และนำข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์ในการลดต้นทุนผลิตทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต การเพิ่มรายได้ และการวางแผนทางการตลาด จำนวน 6 แปลง 4 อำเภอ จำนวน 184 ราย เกษตรกรเป้าหมายที่ผ่านการอบรม มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพจำนวน 129 ราย

3. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ดำเนินการอบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพให้แก่เกษตรกรในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อให้เกษตรกรเป้าหมายสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ และนำข้อมูลทางบัญชีแบบป็นส่วนไปใช้ในการวางแผนการผลิตรายสินค้าได้ และปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการประกอบอาชีพให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง ตระหนักรู้คุณประโยชน์ของการจัดทำบัญชีและการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อพัฒนาอาชีพ พัฒนาขีดความสามารถด้านการประกอบอาชีพ เกษตรกรผู้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ได้อย่างยั่งยืน จำนวน 123 ราย จาก 6 อำเภอ เกษตรกรเป้าหมายที่ผ่านการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพจำนวน 86 ราย

4. โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน (โครงการย่อยเกษตรกรอินทรีย์) ดำเนินการอบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพเกษตรกรในโครงการเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรเป้าหมายสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ และนำข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์ตนเองเรื่องการลดต้นทุนและปัจจัยการผลิตที่ปลอดภัย 2 กลุ่ม จำนวน 20 ราย ในพื้นที่ ต.ในเมือง อ.บ้านไผ่ จำนวน 17 ราย และ ต.หนองแขวงโสภณ อ.พล จำนวน 3 ราย เกษตรกรเป้าหมายที่ผ่านการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพจำนวน 14 ราย

5. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ดำเนินการพัฒนาศูนย์ศพก. ประจำอำเภอ จำนวน 26 ศูนย์ เพื่อให้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)และศูนย์เครือข่ายมีอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี(ครูบัญชี) ที่พร้อมให้บริการประจำศูนย์ ให้เกษตรกรที่ขอรับบริการความรู้ด้านการจัดทำบัญชีมีความรู้และเข้าใจการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

6. โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร อบรมพัฒนาอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาศักยภาพในการจัดทำบัญชีรายบุคคลเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างทันยุคทันสมัย ร่วมกับการขับเคลื่อนงานตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ ในการสร้างและการใช้สื่อการสอนด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเพื่อการวางแผนการผลิตรายสินค้าอย่างมืออาชีพและบริหารจัดการเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างทันยุคทันสมัย สร้างอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี (ครูบัญชี)ผู้พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)ด้านบัญชี ในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการจัดทำบัญชีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนสู่ระดับชุมชน จำนวน 23 ราย

7. โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชีเพื่อจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือนและการประกอบอาชีพ มีความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน และสร้างเครือข่ายผู้จัดทำบัญชีและชุมชนแห่งการออมอย่างยั่งยืน จำนวน 446 ราย เกษตรกรเป้าหมาย ที่ผ่านการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีจำนวน 312 ราย

8. โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริ จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านกุดหว้า โรงเรียนบ้านศุภชัย และโรงเรียนบ้านโนนสะอาด-ห้วยตะกั่ว ดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่ครู/นักเรียนในการจัดทำบัญชีกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน เน้นสอนการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี และการบันทึกบัญชีในสมุดบัญชีรับ-จ่ายกิจกรรมสหกรณ์และบัญชีย่อย

9. โครงการพัฒนากลุ่มอาชีพประชาชนตามพระราชดำริ จำนวน 5 กลุ่มอาชีพ ดำเนินการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีให้แก่คณะกรรมการและผู้ทำบัญชีกลุ่มได้แก่ 1) กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านกุดหว้า 2) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโนนสะอาดห้วยตะกั่ว 3) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านศุภชัย 4) กลุ่มแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านศุภชัย และ 5) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านกุดหว้า

10. โครงการศิลปอาชีพ 1 แห่ง ณ บ้านโสภณสมกก ต.บ้านใหม่ อ.สีชมพู ดำเนินการอบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพเกษตรกรในโครงการ จำนวน 10 ราย

11. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ร่วมกิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ และจังหวัดเคลื่อนที่ เพื่อแนะนำ ให้ความรู้ด้านการทำบัญชีแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่มาร่วมกิจกรรม 12 ครั้ง

12. โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ ดำเนินการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีในรูปแบบของกลุ่ม และสอนแนะนำการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพให้แก่สมาชิกในกลุ่ม เป้าหมาย จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโป่งแค ต.ห้วยโจด อ.กระนวน 2) กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านสว่าง-ซาโง ต.ห้วยเตย อ.คำสูง 3) กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านป่าหวายนั่ง ต.เขาสวนกวาง อ.เขาสวนกวาง 4) กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านแสนตอ ต.บัวใหญ่ อ.น้ำพอง 5) กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาเสถียร ต.ขามป้อม อ.เปือยน้อย 6) กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนพริก ต.โคกสง่า อ.พล

(ที่มา : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 23 ก.พ. 67)

โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ความสำคัญของโครงการ/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/กิจกรรมฯ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายจัดการที่ดินและทรัพยากรของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ได้จัดให้มีโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร โดยให้บูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่น ตามความเหมาะสม (2) ผลการขับเคลื่อนโครงการ คทช.จังหวัดขอนแก่น

(1) ความสำคัญของโครงการ/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/กิจกรรมฯ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายจัดการที่ดินและทรัพยากรของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ได้จัดให้มีโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร โดยให้บูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่น ตามความเหมาะสม

(2) ผลการขับเคลื่อนโครงการ คทช.จังหวัดขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นมีพื้นที่เข้าโครงการตั้งแต่ปี 2559-2564 รวม 15 พื้นที่ ได้แก่

2.1.1. โคกทำเลเลี้ยงสัตว์ได้รวมกันจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทำนาหนองบัวคำมูล เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2559 มีสมาชิกแรกตั้ง 38 คน กลุ่มได้รับการสนับสนุนก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์มูลค่า 1.8 ล้านบาทเมื่อปี 2560 ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรทำธุรกิจรับซื้อข้าวเปลือกจากสมาชิก จำหน่ายวัสดุการเกษตร ผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงใช้เองและจำหน่ายในชุมชน

2.2.2. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าโคกหลวง (อำเภอมัญจาคีรี พระยืน บ้านฝาง) ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้วจำนวน 453 ราย 4,216 - 1- 12 ไร่ หน่วยงานบูรณาการเข้ามาร่วมประชุมชี้แจงกับเกษตรกรในโครงการเพื่อชี้แจงโครงการนำเสนอเมนูอาชีพ มีกลุ่มอาชีพเลี้ยงแพะป่าโคกหลวงบ้านหนองสองห้อง อำเภอมัญจาคีรี สมาชิก 12 ราย เลี้ยงแบบฟาร์มรวม (แบ่งผลประโยชน์กัน) มีแพะแม่พันธุ์ 10 ตัว แพะพ่อพันธุ์ 1 ตัว มีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ คทช. ตำบลนางาม อำเภอมัญจาคีรี 2 แห่ง คือ สหกรณ์การเกษตรโคกสูงสามัคคี จำกัด กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์นางาม ซึ่งมีเกษตรกรบางส่วนอยู่ในโครงการ คทช.

2.2.3. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าโคกหลวงแปลงสาม (อำเภอมัญจาคีรี โคกโพธิ์ไชย) ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน 351 ราย 2,213-1 - 28 ไร่ หน่วยงานบูรณาการได้เข้าประชุมชี้แจงในพื้นที่แล้ว เกษตรกรมีการรวมกันจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ มีสมาชิก 38 ราย โดยเลือกเมนูอาชีพการเลี้ยงโค สุกร เป็ด ไก่ และได้รับเงินอุดหนุนสนับสนุนจากกรมปศุสัตว์ รายละเอียด 8,000 บาท เพื่อจัดเตรียมโรงเรือน แปลงหญ้า และวัสดุอื่น ได้จัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์บ้านโสกใหญ่ ตำบลบ้านโคก อำเภอโคกโพธิ์ไชย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2563 มีสมาชิกแรกตั้ง 52 ราย มีทุนดำเนินงาน 26,000 บาท มีกลุ่มอาชีพเลี้ยงแพะป่าโคกหลวงแปลงสามบ้านโสกใหญ่ อำเภอโคกโพธิ์ไชย สมาชิก 12 ราย เลี้ยงแบบฟาร์มรวม (แบ่งผลประโยชน์กัน) มีแพะแม่พันธุ์ 10 ตัว แพะพ่อพันธุ์ 1 ตัว

2.2.4. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าภูเวียง (อำเภอภูเวียง เวียงเก่า) อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน 160 ราย 872 -1 - 91 ไร่ อยู่ระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

2.2.5. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงมูล (อำเภอกระนวน) อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน 990 ราย 8,570 -0 - 48 ไร่ อยู่ระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

2.2.6. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาสวนกวาง (อำเภอเขาสนกวาง,น้ำพอง,กระนวน) อยู่ระหว่างขอ อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ จำนวน - ราย 2,626-2-61 ไร่ (รอการอนุมัติรายชื่อ)

2.2.7. ที่นิคมสร้างตนเองอุบลรัตน์ อยู่ระหว่างขออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ จำนวน 170 ราย 79-0 - 94 ไร่ ออกหนังสืออนุญาตแล้ว

2.2.8.ป่าดงมูล อำเภอกระนวน เนื้อที่ 184-2-92 ไร่ ออกหนังสืออนุญาตแล้ว

2.2.9.ป่าห้วยฝาย ตำบลห้วยทอง นาหว้า พุ่งชมพู อำเภอภูเวียง พื้นที่ 777-1-60 ไร่ คณะกรรมการฯ เห็นชอบแล้วอยู่ระหว่างออกใบอนุญาต

2.2.10 ป่าช้าสาธารณประโยชน์ บ้านสว่างหมู่ 4 ตำบลห้วยเตย อำเภอซำสูง พื้นที่ 24-2-25.3 ไร่ คณะกรรมการฯ เห็นชอบแล้วอยู่ระหว่างออกใบอนุญาต

2.2.11 ป่าโคกหลวง อำเภอเมืองจาศิริ ,พระยืน พื้นที่ 3,680-3-72 ไร่ คณะกรรมการฯเห็นชอบแล้ว
อยู่ระหว่างออกใบอนุญาต

2.2.12 ป่าดงช้าง อำเภอช้างสูง,กระนวน ,น้ำพอง พื้นที่ 7,228-3-14 คณะกรรมการฯเห็นชอบแล้วอยู่
ระหว่างออกใบอนุญาต

2.2.13 ป่าดงมูล อำเภอกระนวน พื้นที่2,419 ไร่ คณะกรรมการฯเห็นชอบแล้วอยู่ระหว่างออก
ใบอนุญาต

2.2.14 ป่าดงลาน อำเภอภูพาน,ชุมแพ,สีชมพู พื้นที่ 7,956-0-26 ไร่ คณะกรรมการฯเห็นชอบแล้ว
อยู่ระหว่างออกใบอนุญาต

2.2.15 ป่าโสภค อำเภออุบลรัตน์,บ้านฝาง พื้นที่ 1,197-3-11 ไร่ คณะกรรมการฯเห็นชอบแล้วอยู่
ระหว่างออกใบอนุญาต

1. โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริ จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านกุดหว้า โรงเรียนบ้าน
ศุภชัย และโรงเรียนบ้านโนนสะอาด-ห้วยตะกั่ว ดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่ครู/นักเรียนในการจัดทำบัญชีกิจกรรม
สหกรณ์นักเรียน เน้นสอนการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี และการบันทึกบัญชีในสมุดบัญชีรับ-จ่ายกิจกรรม
สหกรณ์และบัญชีย่อย

2. โครงการพัฒนากลุ่มอาชีพประชาชนตามพระราชดำริ จำนวน 5 กลุ่มอาชีพ ดำเนินการสอนแนะนำการจัดทำ
บัญชีแก่คณะกรรมการและผู้ทำบัญชีกลุ่ม

3. โครงการศิลปาชีพ 1 แห่ง ณ บ้านโสภคสัมกก ต.บ้านใหม่ อ.สีชมพู ดำเนินการอบรมการจัดทำบัญชีต้นทุน
อาชีพเกษตรกรในโครงการ จำนวน 90 ราย

(ที่มา : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ขอนแก่น)

ในปีงบประมาณ 2567 กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้อนุมัติแผนปฏิบัติงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2567 ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลาง
ก่อน ให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

แผนงานยุทธศาสตร์เกษตรสร้างมูลค่า

1. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้า กิจกรรมหลัก ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยในสหกรณ์และ
กลุ่มเกษตรกร กิจกรรมรอง ที่ 1 สนับสนุนการทำการเกษตรปลอดภัยสำหรับสินค้าผักและผลไม้ กลุ่มเป้าหมายได้แก่
สมาชิกสหกรณ์การเกษตรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษอำเภอช้างสูง จำกัด ซึ่งได้จัดโครงการอบรมหลักสูตร “การ
จัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและความสำคัญของการต่ออายุ GAP” เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2567

กิจกรรมรองที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัยในสถาบันเกษตรกรในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์
กลุ่มเป้าหมายได้แก่ สมาชิกสหกรณ์นิคมดงมูลหนึ่ง จำกัด และสมาชิกสหกรณ์นิคมดงมูลสอง จำกัด ซึ่งได้จัดโครงการ
ฝึกอบรมให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายเมื่อวันที่ 21 – 22 กุมภาพันธ์ 2567 มีสมาชิกเข้าร่วมฝึกอบรมสหกรณ์ละ 20 คน

2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (หม่อนไหม) กลุ่มเป้าหมายได้แก่ กลุ่ม
อาชีพบ้านนาผาย ผลิตผ้าไหมมัดหมี่ สังกัดสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

3. โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าการเกษตร กลุ่มเป้าหมายได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำสวนบ้านโนน
เขวา และสหกรณ์โคมนขอนแก่น จำกัด ซึ่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น ได้อนุมัติโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
“การจัดทำแผนการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรแปรรูป” อยู่ระหว่างดำเนินการในช่วงเดือนมีนาคม
2567

4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร วัดอุประสงค์เพื่อรักษาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้ม
ีความเข้มแข็งระดับชั้น 1 กลุ่มเป้าหมายจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรหนองสองห้อง จำกัด และสหกรณ์
เครดิตยูเนียนบ้านขาดพัฒนา จำกัด ซึ่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น กำหนดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
“ความสำคัญและกลยุทธ์การเพิ่มการมีส่วนร่วม การรวมกลุ่มและการส่งเสริมอาชีพของสมาชิกสหกรณ์” อยู่ระหว่าง
ดำเนินการในช่วงเดือนมีนาคม 2567

5. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมแปลงใหญ่ให้มีการบริหารจัดการกลุ่มร่วมกัน การรวมกลุ่มผลิต การจำหน่าย ตลอดจนห่วงโซ่อาหารต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลการเกษตรสมัยใหม่ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต สนับสนุนและเชื่อมโยงตลาด/เครือข่ายระหว่างผู้ผลิตแปลงใหญ่และผู้ซื้อ ให้มีตลาดรองรับที่แน่นอนและเพิ่มช่องทางการจำหน่าย ซึ่งมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการได้แก่

- แนะนำส่งเสริม กำกับ ติดตามกลุ่มเป้าหมายภายใต้โครงการ 19 แปลงใหญ่สหกรณ์ 36 แปลงใหญ่ทั่วไป

- เข้าร่วมประชุมชี้แจงการบูรณาการข้อมูลแปลงใหญ่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร หลักสูตรการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม การใช้เทคโนโลยีการผลิตและแปรรูป 1 ครั้ง

- จัดประชุมทบทวนการจัดทำแผนการตลาด/การซื้อขาย และเชื่อมโยงการตลาด ซึ่งดำเนินการไปแล้วเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2567

- จัดประชุมถ่ายทอดความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าประกวดแปลงใหญ่ดีเด่น อยู่ระหว่างดำเนินการ

แผนงานพื้นฐาน

1. กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร กิจกรรมรองส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ภายใต้โครงการจัดที่ดินตามนโยบายรัฐบาล วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มตามความเหมาะสมของพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรตามความต้องการของตลาด และมีช่องทางการจำหน่าย กลุ่มเป้าหมายได้แก่เกษตรกรทำเลเลี้ยงสัตว์สารธารณประโยชน์ นสล. เลขที่ 47966 (ต.คูคำ อ.ซำสูง) กลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งในพื้นที่ได้แก่กลุ่มเกษตรกรทำนาหนองบัวคำมูล สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำหนดจัดโครงการอบรมให้ความรู้การยกระดับสินค้าสู่มาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิต ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการในช่วงเดือนมีนาคม 2567

แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

1. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสหกรณ์นักเรียนในโรงเรียนตามพระราชดำริ กลุ่มเป้าหมายได้แก่โรงเรียนบ้านกุดหว้า ตำบลดอนตู อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น โรงเรียนบ้านโนนสะอาดห้วยตะกั่ววิทยา ตำบลดอนตู อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น และโรงเรียนบ้านสุขชัย ตำบลคิมชาติ อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น โดยได้จัดโครงการทัศนศึกษาเพื่อการเรียนรู้เสริมสร้างประสบการณ์งานสหกรณ์นักเรียน เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้กับนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยพาไปศึกษาดูงานที่แหล่งผลิตก๊าซธรรมชาติ ภูสีหะ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2567

กิจกรรมที่ 2 อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรมที่ 3 คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ดำเนินการไปแล้ว 2 ครั้ง

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น

5. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ (เช่น สินค้าเกษตร พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน)

5.1 สินค้าเกษตร

มันสำปะหลังโรงงาน พื้นที่เพาะปลูก 665,375 ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 13 กพ. 68)

5.2 พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์

5.2.1 พาร์มไก่เนื้อ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด

เดือนเมษายน 67 จำนวนผลผลิต.....640.....ตัน ราคา51,200..... บาท/ตัน

เดือนพฤษภาคม 67 จำนวนผลผลิต.....630.....ตัน ราคา50,400..... บาท/ตัน

เดือนมิถุนายน 67	จำนวนผลผลิต.....605.....ต้น ราคา48,400..... บาท/ต้น
เดือนกรกฎาคม 67	จำนวนผลผลิต.....723.....ต้น ราคา57,840..... บาท/ต้น
เดือนสิงหาคม 67	จำนวนผลผลิต.....655.....ต้น ราคา52,400..... บาท/ต้น
เดือนกันยายน 67	จำนวนผลผลิต.....680.....ต้น ราคา54,400..... บาท/ต้น

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ.....ต้น
ผลผลิตเฉลี่ย.....กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาด.....ต้น คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด

- ปัญหา / ความเสี่ยง / แนวโน้มความเสียหาย พบว่า ปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณ..... ไร่

5.2.2 ฟาร์มไก่ไข่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด (ราคาไข่ 3 บาท)

เดือนเมษายน 67	จำนวนผลผลิต.....22,135,260..... ต้น ราคา3..... บาท/ต้น
เดือนพฤษภาคม 67	จำนวนผลผลิต..... 22,250,224..... ต้น ราคา3..... บาท/ต้น
เดือนมิถุนายน 67	จำนวนผลผลิต.....22,560,236.....ต้น ราคา3.5..... บาท/ต้น
เดือนกรกฎาคม 67	จำนวนผลผลิต.....23,620,300.....ต้น ราคา3.5..... บาท/ต้น
เดือนสิงหาคม 67	จำนวนผลผลิต.....23,220,250.....ต้น ราคา3.5..... บาท/ต้น
เดือนกันยายน 67	จำนวนผลผลิต.....23,320,400.....ต้น ราคา3.5..... บาท/ต้น

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ.....ต้น
ผลผลิตเฉลี่ย.....กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาด.....ต้น คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด

- ปัญหา / ความเสี่ยง / แนวโน้มความเสียหาย พบว่า ปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณ.....ไร่

5.2.3 ฟาร์มโคเนื้อ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด

เดือนเมษายน 67	จำนวนผลผลิต.....76.04.....ต้น ราคา76,040..... บาท/ต้น
เดือนพฤษภาคม 67	จำนวนผลผลิต.....75.58.....ต้น ราคา75,580..... บาท/ต้น
เดือนมิถุนายน 67	จำนวนผลผลิต.....78.26.....ต้น ราคา78,260..... บาท/ต้น
เดือนกรกฎาคม 67	จำนวนผลผลิต.....77.36.....ต้น ราคา77,360..... บาท/ต้น
เดือนสิงหาคม 67	จำนวนผลผลิต.....79.45.....ต้น ราคา79,450..... บาท/ต้น
เดือนกันยายน 67	จำนวนผลผลิต.....77.68.....ต้น ราคา77,680..... บาท/ต้น

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ.....ต้น
ผลผลิตเฉลี่ย.....กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาด.....ต้น คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด

- ปัญหา / ความเสี่ยง / แนวโน้มความเสียหาย พบว่า ปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณ..... ไร่

5.2.4 ฟาร์มโคนม คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด

เดือนเมษายน 67	จำนวนผลผลิต.....3,235.26.....ต้น	ราคา73,602.16.....บาท/ต้น
เดือนพฤษภาคม 67	จำนวนผลผลิต.....3,356.24.....ต้น	ราคา76,354.46.....บาท/ต้น
เดือนมิถุนายน 67	จำนวนผลผลิต.....3,450.56.....ต้น	ราคา78,500.24.....บาท/ต้น
เดือนกรกฎาคม 67	จำนวนผลผลิต.....3,625.25.....ต้น	ราคา82,474.43.....บาท/ต้น
เดือนสิงหาคม 67	จำนวนผลผลิต.....3,425.06.....ต้น	ราคา77,920.11.....บาท/ต้น
เดือนกันยายน 67	จำนวนผลผลิต.....3,455.13.....ต้น	ราคา78,604.20.....บาท/ต้น

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ.....-.....ต้น

ผลผลิตเฉลี่ย.....กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาด.....ตัน คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด

- ปัญหา / ความเสี่ยง / แนวโน้มความเสียหาย พบว่า ปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณ.....ไร่

5.2.5 ฟาร์มสุกร คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด

เดือนเมษายน 67	จำนวนผลผลิต.....74.....ตัน	ราคา74,000.....บาท/ตัน
เดือนพฤษภาคม 67	จำนวนผลผลิต.....76.....ตัน	ราคา76,000.....บาท/ตัน
เดือนมิถุนายน 67	จำนวนผลผลิต.....78.....ตัน	ราคา78,000.....บาท/ตัน
เดือนกรกฎาคม 67	จำนวนผลผลิต.....77.....ตัน	ราคา77,000.....บาท/ตัน
เดือนสิงหาคม 67	จำนวนผลผลิต.....79.....ตัน	ราคา79,000.....บาท/ตัน
เดือนกันยายน 67	จำนวนผลผลิต.....78.....ตัน	ราคา78,000.....บาท/ตัน

กรณีเกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ.....ตัน

ผลผลิตเฉลี่ย.....กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาด.....ตัน คิดเป็นร้อยละ ของผลผลิตทั้งหมด

- ปัญหา / ความเสี่ยง / แนวโน้มความเสียหาย พบว่า ปัจจุบันมีพื้นที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบภาวะฝนทิ้งช่วงประมาณ.....ไร่

5.3 ผลการสำรวจจนมโรงเรียน

- จำนวนโรงเรียนที่ร่วมโครงการในจังหวัดขอนแก่นจำนวน 1,518 แห่ง แยกเป็น
 - โรงเรียนของรัฐ 976 แห่ง - โรงเรียนเอกชน 116 แห่ง
 - โรงเรียนสังกัด อปท. 48 แห่ง - ศูนย์เด็กเล็ก 368 แห่ง
 - กรมสามัญศึกษาเดิม 4 แห่ง
- จำนวนเด็กนักเรียนทั้งหมด 162,842 คน แยกเป็น
 - โรงเรียนของรัฐ 98,391 คน - โรงเรียนเอกชน 37,115 คน
 - โรงเรียนสังกัด อปท. 12,002 คน - ศูนย์เด็กเล็ก 14,815 คน
 - กรมสามัญศึกษาเดิม 483 คน
- ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมที่ส่งผลิตภัณฑ์นม ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ราย
 - บริษัท กาฬสินธุ์แดรี่ฟู้ด จำกัด 9,482 ถุง/กล่อง
 - บริษัท เทียนข้าแดรี่ คอร์เปอร์ชั่น จำกัด สาขาขอนแก่น 25,298 ถุง/กล่อง
 - สหกรณ์โคนมขอนแก่น 34,321 ถุง/กล่อง
 - อ.ส.ค. สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ขอนแก่น) 57,057 ถุง/กล่อง
 - สหกรณ์โคนมกำแพงแสน จำกัด 36,357 ถุง/กล่อง
 - บริษัท กาฬสินธุ์แดรี่ฟู้ด จำกัด (สาขา 1) 327 ถุง/กล่อง
 - การติดตามส่งนมโรงเรียนตามโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2567
 - จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 1,518 แห่ง
 - ส่งนมโรงเรียนแล้ว 1,518 แห่ง

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน อุทกภัย ปี 2567 จังหวัดขอนแก่น

ประชุมพิจารณาให้ความช่วยเหลือผ่าน ก.ช.ภ.จ.ขก. จำนวน 4 ครั้ง ได้รับความช่วยเหลือทั้งสิ้น 15 อำเภอ เกษตรกร 7,166 ราย พื้นที่ 47,633.65 ไร่ วงเงินช่วยเหลือทั้งสิ้น 71,193,414.30 บาท แยกเป็น

- 1) ด้านพืช เกษตรกร 6,982 ราย พื้นที่ 47,381.00 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 70,218,561.00 บาท
- 2) ด้านประมง เกษตรกร 170 ราย พื้นที่ 175.65 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 822,393.30 บาท
- 3) ด้านปศุสัตว์ เกษตรกร 14 ราย แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 77.00 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 152,460.00 บาท

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น ข้อมูลวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568

ด้านปศุสัตว์

พื้นที่จังหวัดขอนแก่น ได้รับผลกระทบด้านปศุสัตว์ จำนวน 2 อำเภอ (อำเภอนองนาคำ, อำเภอชนบท) 3 ตำบล 8 หมู่บ้าน เกษตรกรจำนวน 159 ราย จำนวนสัตว์ที่ได้รับผลกระทบ 1,240 ตัว แปลงหญ้าอาหารสัตว์จำนวน 22 ไร่

รายงานการให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

อพยพสัตว์ไปอยู่ที่สูง	จำนวน	1,240	ตัว
แจกเสบียงสัตว์ (หญ้า)	จำนวน	14,000	กิโลกรัม
แจกถุงยังชีพสัตว์/เวชภัณฑ์	จำนวน	-	ราย
รักษาพยาบาลสัตว์	จำนวน	-	ตัว
สร้างเสริมสุขภาพ (ถ่ายพยาธิ/แร่ธาตุ อื่นๆ)	จำนวน	-	ตัว

จัดสรรกำลังในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

เจ้าหน้าที่จากส่วนกลางและหน่วยงานนอกพื้นที่	จำนวน	-	คน
ยานพาหนะในการขนส่งเสบียง/อพยพ รถยนต์/รถบรรทุก	จำนวน	-	คัน
เต็นท์/คอกสัตว์เคลื่อนที่	จำนวน	-	ชุด

เสบียงสัตว์สำรองในพื้นที่ใกล้เคียง ศูนย์วิจัยและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง 18,540 กิโลกรัม

รายงานการสำรวจความเสียหายเบื้องต้น (จำนวนสัตว์ตาย/สูญหาย)

- ยังไม่มีจำนวนสัตว์ตาย/สูญหาย
- แปลงหญ้าอาหารสัตว์ได้รับความเสียหาย จำนวน 9 ไร่

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น

6.2 ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ

ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญสร้างการรับรู้ มาตรการเฝ้าระวังและการป้องกันกำจัด โรคใบด่างมันสำปะหลัง และหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด fall armyworm (FAW) โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ สำรวจและติดตามการระบาด ที่มา: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3

6.3 สถานการณ์อุทกภัย/ด้านวาตภัย

6.4 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

6.5 สวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง ปีงบประมาณ 2568 (1 ตุลาคม 2567 – 27 พฤษภาคม 2568)

- กิจกรรมสวัสดิการบรรเทาความเดือดร้อน กรณีสวนยางประสบภัย จำนวน 16 ราย 48,000 บาท
- กิจกรรมเงินช่วยเหลือเกษตรกรกรณีเสียชีวิต จำนวน 21 ราย 630,000 บาท
- กิจกรรมเงินกู้ยืมเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน (รายละไม่เกิน 50,000 บาท) จำนวน 7 ราย

350,000 บาท

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น

การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ในระดับพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ปีงบประมาณ 2568

แผนและผลการดำเนินการ ภายใต้ 5 โครงการ โดยมีเป้าหมายรวม ดังนี้ การผลิต ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-1 จำนวน 300 กก. (600 ถุง) ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-3 จำนวน 555 กก. (1,110 ถุง) ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต จำนวน 1,000 กก. (2,000 ถุง) และແຫນແດງ จำนวน 2,000 กก. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ 1 ครั้ง เจ้าหน้าที่เข้าร่วม 40 รายและอบรมเกษตรกร จำนวน 3 ครั้ง เกษตรกรเข้าร่วม 145 ราย แปลงต้นแบบ 9 ราย พื้นที่ 15 ไร่ ที่อำเภอเขาสนกวาง และ มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น รายละเอียดดังตารางนี้

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย		ผลการดำเนินงาน	
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า				
1. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ กิจกรรม : ส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่				
1.1 การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และแจกจ่าย				
ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-3	140/280	กก./ถุง	140/280	กก./ถุง
ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต	100/200	กก./ถุง	100/200	กก./ถุง
1.2 ฝึกอบรม หลักสูตร “เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพในการผลิตมันสำปะหลัง”				
อ.เขาสนกวาง อบรมวันที่ 25 ก.พ.68	30	ราย	30	ราย
1.3 แปลงต้นแบบ (การผลิตมันสำปะหลัง)				
อ.เขาสนกวาง	4/8	ราย/ไร่	4/8	ราย/ไร่
2. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรม : การตรวจสอบปัจจัยการผลิต (ผลิตปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟตและແຫນແດງ)				
2.1 การผลิตและแจกจ่ายปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต	1,000/2,000	กก./ถุง	800 /1,600	กก./ถุง
2.2 การผลิตและแจกจ่ายແຫນແດງ	2,000	กก.	1,483	กก.
3. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น กิจกรรม : การสร้างอัตลักษณ์สินค้าเกษตรพื้นถิ่น				
ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร หลักสูตร “การตรวจดินอย่างง่ายด้วย DOA-soil test kits เพื่อสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงตามหลักมาตรฐาน GAP” อบรมวันที่ 17-18 ก.พ. 68 ที่ ศปผ.ขอนแก่น	40	ราย	40	ราย
แผนงานยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก				
1. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) กิจกรรม : พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเครือข่าย ศพก				
1.1 การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และแจกจ่าย				
ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-1	300/600	กก./ถุง	150/300	กก./ถุง
ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-3	250/500	กก./ถุง	250/500	กก./ถุง
ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต	200/400	กก./ถุง	200/400	กก./ถุง
1.2 ฝึกอบรม หลักสูตร “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชตามมาตรฐาน GAP เพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืน” อบรมวันที่ 20 ก.พ.68				
อ.เขาสนกวาง	80	ราย	80	ราย

1.3 แปลงต้นแบบ (การผลิตอ้อยคั้นน้ำ)				
อ.เขาสวนกวาง	3/3	ราย/ไร่	3/3	ราย/ไร่
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร (คทช.) กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร				
2.1 การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และแจกจ่าย				
ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์-3	165/330	กก./ถุง	165/330	กก./ถุง
2.2 ฝึกอบรม หลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ ป่าโคกหลวง เขตป่าสงวนแห่งชาติ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น”				
อ.มัญจาคีรี อบรมวันที่ 20 มี.ค.68	35	ราย	35	ราย
2.3 แปลงต้นแบบ (การผลิตมันสำปะหลัง)				
อ.มัญจาคีรี	2/4	ราย/ไร่	2/4	ราย/ไร่

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรขอนแก่น ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

.....

.....

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม)

.....

.....